

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIS – OCTOBER 22, 1987

Nr. 206

„LKB Kronika“ Nr. 73

(Tęsinys)

Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto
Pagrindinės Grupės Nr. 7

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

Pareiškimas

Kaip reaguotų komunistai, jeigu kurioj nors šaly būtų mėginama įpareigoti Komunistų partijos vadovybę, kad ji verstų savo narius nesilaikyti partijos įstatų. Dabar taip tarybinė valdžia elgiasi su Lietuvos katalikų kunigais.

1986 m. rugėjo mėn. 30 d. „Tiesa“ perspausdino „Pravdos“ vedamąjį „Ugdyti ištikimus ateistus“. Šiame vedamajame religija vadinama melaginga pažūrų sistema nuo pradžios iki galo, t.y., kategoriškai neigiamas bet koks pozityvus religijos vaidmuo visuomenėje. Straipsnis ragina su religija kovoti visomis priemonėmis. Ir po tokio oficialaus vedamojo paskelbimo, RRT igaliojantis P. Anilionis, susikvietęs Lietuvos vyskupus, reikalauja, kad jie pasirašytų pareiškimą, remiantį tarybinės Vyriausybės politiką taikos klausimu. Kokią reikšmę tada begali turėti vyskupų parašai po tokiu pareiškimu – t.y., ofi-

**Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!**

Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto
Pagrindinės Grupės Nr. 7

Pareiškimas

cialiai apšauktųjų „melagiai nuo pradžios iki galo“. Nebent tik tokią, kad būtų vyskupai suniekinti ir iš jų pasityčiota visuomenės aktyve.

Reikalaujame:

1. kad igaliojantis nutrauktų tokį Lietuvos vyskupų terorizavimą;
2. kad būtų sustabdyta prieš jubiliejinę grubi ir šmeižikiška ateistinė propaganda masinės informacijos priemonėmis;
3. kad būtų netrukdoma kunigams atlikti bažnytinės teisės jiems uždėtas pareigas vaikų ir jaunimo religinio auklėjimo srityje;
4. kad būtų atšauktos kitos Bažnyčios spaudimo priemonės, kurių emėsi valdiški bedieviai, laukdami Lietuvos Krikšto Jubilėjaus – tarp jų, kad būtų paleisti laisvėn įkalintieji uolieji Lietuvos kunigai.

1986 m. lapkričio mėn.

(Bus daugiau)

Bešališkas žinių perdavimas

Washingtonas. – UPI arba United Press International žinių agentūra susitarė su Amerikos vyriausybe perduoti valdžios pranešimus į Europą. Apie šį susitarimą praneša Washingtono Post dienraštis. Šis susitarimas iššaukė kritiką ir susirūpinimą tarp Amerikos žurnalistų, kurie nepatenkinti, kad nepriklausoma žinių agentūra bendradarbiaus su federacine vyriausybe ir bešališkai perduos žinias. UPI vadovybė mano, kad padaryta labai išmintingai. Vyriausybė su šia agentūra pasirašė kontraktą dvejoms metams su galimybe pratęsti dar vieneriems metams.

Nauja sistema

Praejusį penktadienį UPI komunikacijos sistema pradėjo perduoti oficialius vyriausybės pranešimus, spaudai perduodamas žinias ir Amerikos informacijos agentūros paruoštus pranešimus ir departamentų žinias apie Ameriką užsienyje.

Pirmosios žinios buvo perduotos Britų transliacijos agentūrai Londone, Italijos ir Olandijos žinių tarnybai. Žinios per šią agentūrą bus siunčiamos dar į Romą, Briuselį, Kopenhagą, Hagą ir Ankarą.

„Vyriausybės propaganda“

Washingtono „Žurnalizmo žurnalo“ redaktorius Bill Monroe sako, jog amerikiečių žinios buvo labai skrupulingai ir nepriklausomai nuo vyriausybės atrenkamos, bet dabar jos gali būti „vandenėliu“, kai bus panaudojama vyriausybės propaganda. Harvardo universiteto programos direktorius Howard Simons, pasakė, kad tai jam visai nepatinka, kad žinių agentūra skleis vyriausybės pranešimus, bet ne reporteriai jas perduos, nes nebus išvengta Amerikos vyriausybės propa-

gandos. Jis mano, kad bus sumaišoma, koks yra skirtumas, kas yra žinia ir ką vyriausybė laiko žinia. Bet UPI vadovybė sako, kad bus skelbiama žinios tokios, kokios bus gautos iš Washingtono, be jų atrinkimo būdo ar jų perdavimo. UPI agentūra perduoda žinias iš Vokietijos, Taiwan, Pietų Korėjos, Danijos.

Iki šiol žinias Amerikos vyriausybė persiūsdavo savo ambasados, kurios perduodavo jas tų kraštų spaudai. Dažnai susidarydavo netikslumų ir nusišalimų, todėl ir buvo pakeistas jų perdavimo būdas. Perduodamų žinių skirtumai gali įvairuoti Europoje ir šiame krašte, kurios pereina per didžiosios spaudos koštuvą.

Naujas žurnalas Maskvoje

Maskva. – Čia pasirodė ketvirtas numeris Ekspres Kronika, kurį leidžia disidentai Maskvoje. Jo tikslas supažindinti sovietų žmones su žmogaus teisių įvykiais, kas darosi civilinių, politinių ir religinių teisių srityje. Jame redaktoriai rašo: „Mūsų svarbiausias tikslas yra informuoti skaitytojus apie įvykius žmogaus teisių srityje visoje Sovietų Sąjungoje. Bet mes nesiribojame vien tik šia sritimi. Mes taip pat spausdiname medžiagą, kuri dėl viešųjų ar kitokių priežasčių nespausdinama Sovietų spaudoje. Mūsų spauda nėra pogrindyje; mes viską darome viešai. Du iš mūsų prašėme leidimo nepriklausomam žurnalui spausdinti mūsų išvyriausybės. Leidimas nebuvo duotas. Remiantis civilinių ir politinių teisių suagentūra skleis vyriausybės pranešimus, bet ne reporteriai jas perduos, nes nebus išvengta Amerikos vyriausybės propa-



Buvusios ambasadorės, rašytojos, politikės, laikraščio leidėjos ir visuomenininkės Clare Boothe Luce laidotuvių pamaldose Sv. Patriko katedroje New York'e dalyvavo: iš kairės buvęs prezidentas Richard M. Nixon, Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose Vernon A. Walters, buvęs Valstybės sekretorius William P. Rodgers su žmona Adele, ir teisejas William Clark, Nixonas apie a. a. Luce išsireiškė, jog jei ji būtų gimusi daug vėliau, ji būtų buvusi pirmoji moteris Amerikos prezidentė.

Paštas baigė metus su nuostoliu

Washingtonas. – Amerikos Paštas savo fiskalinius metus baigė su daugiau kaip 225 mil. dol. nuostolio. Vyriausias Pašto viršininkas Preston Tisch pranešė, kad sekantį pavasarį teks pakelti viso ženklių mokestį. Jis įsakė visiems pašto istaigų vadovams mažinti išlaidas kiekvienoje pašto stotyje. Tačiau sekančių metų nuostolis numatomas apie 400 mil. dol. Todėl jis įteikė prašymą Pašto tarybai, kad leistų už pirmos klasės ženklą imti 25 centus. Manoma, jog Taryba patenkins jo prašymą ir 25 centų ženklai pradės būti vartojami balandžio 1 d.

Pašto kainų taryba pavedė įvairių prekybos kompanijų apklausinėjamą, kurios siunčia katalogus, žurnalus ir įvairią komercinę propagandą, ir nė viena nebuvo prieš kainų pakėlimą.

Privalo išeiti lygiomis

Pagal įstatymą, Pašto tarnyba turi savo išlaidas ir pajamas subalansuoti, taigi fiskalinius metus baigti lygiomis. Bet tai turi būti daroma per trejų metų eiga, vienais metais gali būti nuostolis, o kitais pelnas, kuris privalo išsilyginti trejų metų

gale. Pavyzdžiui 1986 m. paštas baigė su 305 mil. dol. pelnu, bet prieš tai metus baigė su 251 mil. dol. nuostolio.

Numatomas pagerinimai

Pašto viršininkas paskelbė, jog šiais metais, kurie baigėsi rugėjo 30 d., paštas persiuntė apie 157 milijonus laišku ir siuntinių. Praėjusiais metais buvo 4% mažiau. Paštas nupirko 406 optines linijas, kad būtų greičiau ir tiksliau išskirstomi laišakai. Pašto istaigų viršininkai yra raginami gerinti patarnavimus žmonėms, kad jie jaustųsi turį reikalus su profesiniu patarnavimu, sako vyriausias Pašto viršininkas Tisch. Numatoma, kad už pašto patarnavimus bus galima atsilyginti panaudojant ir kredito korteles. Bus pagerinti telefoniniai atsakymai; jau dabar kai kuriuose miestuose tokios tarnybos veikia 24 valandas.

Pašto viršininkas pranešė, kad, kai bus į visa pašto sistema įvesti automatiniai patobulinimai, neberekės tiek daug darbininkų, tačiau šiuo metu to nebus dar galima greitai įvykdyti.

Neišleidžia Sacharovo

Maskva. – Sovietinė valdžia atsisakė duoti leidimą akademikui Sacharovui nuvykti į Prancūziją, kur jis buvo pakviestas dalyvauti Visuotinėje Žmogaus Teisių deklaracijos autoriaus Rene Cassin pagerbime. Mirusio Rene Cassin pelenai buvo iškilmingai perkelti į Prancūzijos respublikos Panteoną Paryžiuje. Šiom iškilmingomis vadovavo Prancūzijos respublikos prezidentas Mitterand. Akademikas Sacharovas buvo taip pat pakviestas dalyvauti prancūzų televizijos šia proga rengiamuose debatuose apie žmogaus teises. Sovietinė valdžia nedavė Sacharovui leidimo išvykti į užsienį tuo pretekstu, kad akademikas yra susipažinęs su kai kuriomis valstybinėmis paslaptimis. Sacharovo bičiuliai atkreipia dėmesį, kad akademikas po išlaisvinimo iš tremties Gorkyje parodė daug nuosakumo sovietinės valdžios atžvilgiu. Dabar

TRUMPAI IŠ VISUR

– Boston Globe laikraštis praneša, kad pagal esančius dokumentus, buvęs prezidentas John F. Kennedy atmetė savo kabineto narių ir Saugumo tarybos patarimus pulti Kubą, kai 1962 m. Sovietų Sąjunga, tada Nikito Chruščiovo vadovaujama, aprūpino Kubą raketomis. Ir prezidento brolis Robert Kennedy, tada Teisingumo ministras, buvo už Kubos ataką, kad sunaikintų sovietų raketą Kuboje.

– Washingtono Amerikos vyriausybė suteikė beveik vieno milijono paramą maistui Irakui, praneša Žemės Ūkio departamentas.

– Detroito apylinkėje neseniai įvykusi lėktuvo avarija, kaip praneša Transportacijos departamentas, įvyko tik dėl piloto nesilaikymo nustatytų taisyklių pakylant.

– Washingtono Valstybės departamentas praneša, kad, kai sekretorius George Shultzas šį ketvirtadienį atvyks į Maskvą, jo dienotvarkėje pirmuoju punktu bus Persų įlankos įvykių aptarimas, nes Amerika yra nepatenkinta Sovietų Sąjungos laikysena, kas sudaro įspūdį, kad sovietai palaiko Iraną, nežiūrint, jog perduoda ginklus Irakui.

– Vankouveryje, Britų Kolumbijoje, susirinkę 48 britų bendruomenės vadai nutarė imtis griežtesnių priemonių prieš Pietų Afrikos vyriausybę, išskyrus Britaniją. Premjere Margaret Thatcher pareiškė, jog apartheido sistema turi būti panaikinta, tačiau sankcijų taikymas šios problemos neišspręs, todėl Britanija nepasirašė bendro pareiškimio.

– Tunisija atnaujina ryšius su Libija, kurie buvo nutraukti prieš dvejus metus.

– Formozos vyriausybė paskelbė lengvesnes sąlygas keliauti į komunistinę Kiniją tiems asmenims, kurie ten turi giminių.

– Barcelonoje Amerikos konsulate sprogo ant laiptų palikta bomba, sužeidama aštuonis asmenis.

Sacharovas esąs įsitikinęs, kad yra atėjęs laikas griežčiau pareikšti savo nuomonę įvairiais klausimais.

Gorbačiovas „surado“ Jungtines Tautas

Sovietų Sąjunga sumokės visas skolas

– Jungtinės Tautos. – Sovietų Sąjunga pranešė, kad ji sumokės visas skolas, kurias turi Jungtinėms Tautoms, įskaitant ir 197 milijonus dol. išlaidų, mokant už taikos kariuomenės išlaikymą, iš kurių yra sudaryti Jungtinių Tautų daliniai. Iki šiol sovietai specialiai nemokėdavo šios jiems priklausiančios dalies išlaidų. Sovietai praėjusią savaitę sumokėjo 28 mil. dol., kuriuos jie buvo skolingi už reguliarių mokėjimą.

Pranešdamas Sovietų Sąjungos sprendimą sumokėti visą skolą, Užsienio reikalų ministerio asistentas Vladimir Petrovsky pasakė, jog Maskvos noras yra, kad Jungtinės Tautos būtų stiprios ir laikytųsi savo nuostatų, kurių negalima gerai atlikti be stipraus finansinio pagrindo ir geros administracijos.

Uždeltos skolos

Amerikos Valstybės departamentas pasakė, kad apie tai nereikš jokių komentarų. Tik JAV nuolatinis atstovas Herbert Okun pasakė, kad sovietų sprendimas apmokėti sąskaitas yra labai pavuluotas. Amerika Jungtinėms Tautoms yra skolinga 414.2 mil. dol. Kaip žinome, Amerika atsisakė mokėti savo dalį, kadangi Sovietų Sąjunga ilgai nemokėjo už taikos dalinių išlaikymą svetimos teritorijose.

Naujas sovietų posūkis

Šis Sovietų Sąjungos nutarimas yra naujas posūkis jų užsienio politikoje, sako Jungtinių Tautų diplomatai. Praityje daugeliu atveju sovietai sąlydavo, kad Amerika domiuojuo Jungtines Tautas. Tik paskutiniaisiais metais Amerika nebekreipė didelio dėmesio į Jungtinių Tautų veiklą. Daugelis amerikiečių pradžioje abejojo tos organizacijos reikalingumu.

Sovietų Sąjunga buvo priešinga Jungtinių Tautų taikos

Vengrai gali laisvai keliauti

Budapeštas. – Užsienio spaudos agentūros praneša, kad nuo sausio pirmos dienos vietiniams Vengrijos piliečiams norintiems keliauti į užsienį bus laisvai išduodamas užsienio pasas. Užsienio pasui gauti prašymus įteikiantys asmenys privalės tikrai įrodyti, kad turi užsienio valiutos, prilygstančios trijų tukstančių florinų, tai yra vietinės valiutos vertei. Tai sudaro maždaug 75 dolierius. Be to, ant paso turės būti uždėta ir užsienio kraštą įvažiuojanti viza. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad jau nuo seniau taip pat ir Lenkijos piliečiams yra laisvai išduodami užsienio pasai su panašia kaip Vengrijoje užsienio valiutos turėjimo sąlyga.

– Nikaragvos sandinistų vyriausybė paskelbė dalines paliaubas Zelajos provincijoje, kurios tesis iki lapkričio 13 d., bet nieko nepranešė Contras kovotojams.

dalinių pasiuntimui į Congą, kai šis kraštas gavo nepriklausomybę iš Belgijos. Maskva šį nutarimą laikė nelegaliu ir atsisakė mokėti tų dalinių išlaidas. Amerika tada tam nepritarė ir kreipėsi į Pasaulio Teismą Hagoje, kad priverstų Sovietų vyriausybę sumokėti savo dalį. O sovietai buvo priešingi Vidurinių Rytų taikos konferencijai, kadangi jie buvo išjungti iš tų preliminarinių pasitarimų.

Gorbačiovas „Pravdoje“ rašė, kad Jungtinėms Tautoms turi būti pripažįstamas didesnis autoritetas reguliuoti karinius konfliktus, ekonominius reikalus ir dalyvauti kituose tarp valstybių reikaluose. Kai Amerika per paskutinius metus atsisakė mokėti tam tikrą dalį pinigų, Jungtinės Tautos atsidūrė finansiniuose sunkumuose. Petrovsky netiesiogiai prikišo Amerikai jos dalį po to, kai jis pats paskelbė, kad Sovietų Sąjunga išpildys savo duotą pažadą.

Valstybių skolas Jungtinėms Tautoms

Amerika yra skolinga 352.8 mil. dol. Jungtinėms Tautoms reguliariame mokėjime, įskaitant dar ir šių metų mokestį ir 61.4 mil. dol. už taikos palaikymo dalinius Viduriniuose Rytuose.

Naujame Jungtinių Tautų pranešime rašoma, kad iš viso valstybės šiai organizacijai yra skolingos 997 mil. dol. Jei sovietai tuojau sumokės savo dalį, tada kitų valstybių skola bus 752 mil. dol. Kitas narys, daugiausiai skolingas Jungtinėms Tautoms, yra Brazilija, kuri turi sumokėti 16 mil. dol. Iranas yra skolingas 7 mil. dol., o Lenkija 5 mil. dol.

Rytų Vokietija iš sovietų bloko privalo dar sumokėti 17 mil. dol. už taikos dalinių išlaikymą; tai pačiai sąskaitai Lenkija turi sumokėti 13 mil. ir Čekoslovakija 9 mil. dol.

Einama vienu apjungimo keliu

Kalbėdamas spaudai, Petrovsky pabrėžė, jog šis sovietų nutarimas padarytas, kai Sovietų Sąjunga mini 70 m. sukaktį nuo bolševikų atėjimo į valdžią. Sovietai dabar yra už „naują politinį galvojimą“. Saugumas pasaulyje esąs grindžiamas Lenino idėjomis „sutarptautinant ir suniversalinant pasitarimus“. Todėl „Sovietų Sąjunga yra pasiruošusi sumokėti taiką išlaikant išlaidas be jokių išimčių“, kalbėjo Petrovsky spaudos konferencijoje, primindamas, kad 197 mil. dol. bus tuoj pat įteikti.

KALENDORIUS

Spalio 22 d.: Melanas, Salomė, Sudimantas, Minė, Donatas, Severas, Norbutas.
Spalio 23 d.: Vainoras, Ramutis, Jautrytė, Kordulė.

ORAS

Saulė teka 7:09, leidžiasi 6:00. Temperatūra dieną 48 l., naktį 28 l.



ŽIBĖKIT, ŽIEDELIAI

Jaunavedžiai vestuvių dieną susilaukia gražių sveikinimų ir linkėjimų. Asmeniškai, spaudoje ar radijo valandėse programoje stengiamasi jauniems sukurti šiltą ir iškilmingą nuotaiką. Norima, kad jaunavedžiai pajustų tradicinę lietuviškosios šeimos rūpestį ir meilę, palydint juos į šeimyninį gyvenimą.

Panašių jausmų vedami spalio 10 d. gausus būrys lietuvių susirinko į Šv. Rožančiaus bažnyčią Flinto rytiniame užmiestyje. Jaunuosius dr. Algirda Vaita ir jo sužadėtinę Valeriją Botti prie altoriaus palydėjo keturios poros pamerigių ir pabrolių, tėvai, giminės ir draugai. Gaudė vargonai, jaunieji Algirdas ir Valerija padarė meilės ir ištikimybės priesaiką, o kunigas laikęs šv. Mišias surišo jų rankas ir palaimino moterystės gyvenimui. Algirdo ir Valerijos pirmuosius žingsnius nuo altoriaus sutiko vestuvines palydos plojimai, o lauke einančius prie labai ilgo limuzino saltas gražus rudėnėlis, apie bažnyčią stovinčius medžius dekoravęs rudeniškas spalvom.

Povestuvine puota įvyko Flinto Sheraton Inn patalpose. Susėdus prie stalų ir lietuviams susibūrus į vieną vietą, atvykę jaunavedžiai sutikti plojimu. Pabroliai svetelius apibėrė saldinais. Valerijos ir Algirdo tėvai jaunąją porą pasitiko su duona, druska ir vynu. Vyriausias pabrolis Raimundas Vaitas pristatė svečiams jaunavedžių tėvus ir vestuvinę palydą. Po to pakvietė visus pakelti taures už jaunavedžių laimę. Nuskambėjus „ilgiausių metų“ ir sukalbėjus malda buvo vaišės, pažintys ir pabendravimas.

Jaunasis Algirdas Vaitas yra baigęs Bloomfield Hills aukšt. mokyklą, Michigan universitete Ann Arbor bioinžineriją bakaluro laipsniu ir Bostono universitete dantų gydymo studijas dantų medicinos daktaro laipsniu. Jis dar vienerius metus Bostono universitete specializuos ortodontijos srityje. Jaunoji baigė Michigan universitetą bakaluro laipsniu iš verslo administracijos srities. Jaunoji tėvai dr. Otonas ir Vanda Vaitai šiais metais į šeimyninį gyvenimą išleido abu sūnus: jaunesnysis, Rimantas, vedė birželio mėnesį, o Algirdas spalio. Algirdas ir Rimantas laisvai kalba lietuviškai ir priklauso Detroito ateitininkams.

Nuotaikingose vestuvėse dalyvavo apie 80 svečių. Jų tarpe jaunojo dėdė Vilimantas Vaitas su žmona Virginija ir jo sūnus Vilimantas, Jr., su šeima, atvykę iš Washington, D.C.

Stasys Garliauskas

ŠAULIŲ SAJUNGOS POSĖDIS

Posėdis įvyko spalio 2 d. Šv. Antano parapijos patalpose. Komiteto pirmininkas Mykolas Abarius pradėdamas posėdį padėjo visiems gausiai į posėdį atvykusiems ir paprašė sekretorių romą Macionį perskaityti to komiteto pirmojo posėdžio protokolą. Protokolas priimtas be pataisymų. Posėdyje dalyvavo Stefa Kaunelienė, Eugeniya Bulotienė, Ona Abarienė, Lidija Mingėlienė, Ona Pusedėrienė, Bronius Valiukenas, Vincas Tamošiūnas, Matas Baukys, Albertas Misiūnas ir rašantis šias eilutes Antanas Grinius.

Posėdyje buvo aptartas Šaulių atstovų suvažiavimas, kuris bus prarastas Dievo Apvaizdos parapijos patalpose ir pasiskirstyta darbais.

Spalio 31 d. 8 val. r. Kultūros centre pusryčiai iš toliau atvykusiems atstovams ir registracija. Mokestis 5 dol. Amerikos doleriais ir 6.30 Kanados doleriais. Toliau vyks posėdžiai. 12 val. priešpiečiai. Vakarienė pradedama 7 v.v. kokteiliais. 8 v.v. meninė programa atlieka vokalinis moterų kvartetas muz. Stasio Šližo vadovaujamas. 9 v.v. šilta vakarienė ir po jos šokiai, grojant R. Kaspučio orkestrui „Romanika“. Bilietai gaunami pas Mykolą Abarių, Bronių Valiukena ir Edvardą Milku. Kaina 15 dol.

Lapkričio 1 d., sekmadienį, 10 val. r. visi renkasi į Kultūrinį centrą. 10:30 v.r. kun. Jonas Bozevičius atnašauja šv. Mišias. Visi šauliai dalyvauja su kuopos vėliavomis. Po Mišių pasivašinimas su kuopos atstovais. Posėdžių programa tvarko Šaulių s-gos centro valdyba.

A. Grinius



Tautos šventės minėjime Detroito svečius iš Chicagos – Asta Kleizienė ir paskaitą skačius Lietuvos generalinį konsulą Vaelovą Kleizą rengėjų vardu sveikina LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkė Nijolė Zelwinder. Nuotr. J. Urbono

VILIAUS BRAŽENO PASKAITA

Vilius Braženas, pradėdamas paskaitą, pasidžiaugė, kad jam vel tenka lankytis Detroito ir būti Šv. Antano parapijoje, kurioje rades tokia lietuviška ir šilta atmosfera, stebėjosi mūsų parapijos chorą, kuris bažnyčioje labai gražiai giedoja.

Vilius Braženas savo 47 min. ilgio paskaitoje paaikšino kaip ta OSI-KGB ilgoji ranka atsirado ir ko ji siekia. Jo paskaitos svarbesnes mintis čia ir paminišiu.



Detroito jaunesnieji skautai „Nemuno“ stovykloje susipažįsta su augmenija. Nuotr. Mildos Arlauskienės



Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties minėjimo Michigane komitetas rugsėjo 20 d. Detroito vykusiam posėdyje su spaudos ir lietuviškų radijo valandėlių atstovais. Iš k. sėdi – A. Grinius, Liūda Ruginienė – komiteto pirmininkė, kun. A. Babonas, R. Ražauskienė ir A. Zaparackas. Stovi – Algis Ruginis, St. Garliauskas, J. Orentas, A. Misiūnas, K. Gogelis, M. Abarius ir Vyt. Kutkus. Nuotr. J. Urbono

kryžkeleje J. Siniaus dueta ir solo B. Januškienė ir S. Šližys. Po Mišių visiems pagėrus kava ir užsigerdžius pyragaičiais parapijos saleje 12 val. LŽS-gos Detroito skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus pristatė paskaitininką Viliu Braženą ir du koreferentus – Algį Zaparacką ir Stasį Garliauską. Lidija Mingėlienė pirmiesiems trims prisegė po balta gėlę, o Vytautui Kutkui raudoną.

Ka reiktų daryti, kad apsaugotume nuo OSI-KGB ilgosios rankos? Vilius Braženo siūlymu reiktų veikti dviem frontais: betarpiškai OSI atkiriui ir laisvės fronte netiesiogiai. Tiesiogiai veikti siūlomi šie būdai: veikti į viešumą per vietinę žinią, nepasikliaujant vien dižija, naudoti „Civil Rights“ prieš OSI pareigūnus, gražinti politinių aukų prašymus „nė vieno cento“ su pastaba ir protestu dėl OSI, sugėdinti respublikonų ir demokratų klubus, kad protestuotų dėl OSI, etnikams išstoti iš grupių, kaip Republican Heritage group, plačiai skleisti OSI-KGB lankstinuką, panašų į LA lankstinuką, panašų į LA koalicionų lankstinuką, organizuojant demonstracijas, jas vykdyti vietovėse, o ne Washington, organizuoti antrąjį Niurnbergo teismą (Amerikoje), suderinti ir skelbti „Kolaborantų“ su KGB sąrašus, puolamuosius remti finansiskai. Bendrai politinė laisvės veikla įtaigoja OSI bylą netiesiogiai. Atsikratyti vien centrinių – elitistinės pažiūros j veiklą, skubiai uždaryti spragą viešosios opinijos formavime dėl periferijos išsiviečių tinklo neturėjimo.

Koreferentas Algis Zaparackas su visais V. Braženo pasiūlymais sutiko ir papasakojo.

OSI nenukrito iš giedro dangaus. Ją išugdė trijų interesų sutapimas: sovietinis ekspansionizmas ir teroro naudojimas per KGB „ilgąją ranką“, „Izraelio sionizmas ir žydų įtaka į JAV politiką“, JAV internacionalistinis elito globalizmas. Visi trys reiškiniai siekia nutildyti bei sukompromituoti potencialius balsus, galinčius pažadinti Amerikos žmones prieš vieną ar kitą planų vykdymą.

Ka reiktų daryti, kad apsaugotume nuo OSI-KGB ilgosios rankos? Vilius Braženo siūlymu reiktų veikti dviem frontais: betarpiškai OSI atkiriui ir laisvės fronte netiesiogiai. Tiesiogiai veikti siūlomi šie būdai: veikti į viešumą per vietinę žinią, naudoti „Civil Rights“ prieš OSI pareigūnus, gražinti politinių aukų prašymus „nė vieno cento“ su pastaba ir protestu dėl OSI, sugėdinti respublikonų ir demokratų klubus, kad protestuotų dėl OSI, etnikams išstoti iš grupių, kaip Republican Heritage group, plačiai skleisti OSI-KGB lankstinuką, panašų į LA lankstinuką, panašų į LA koalicionų lankstinuką, organizuojant demonstracijas, jas vykdyti vietovėse, o ne Washington, organizuoti antrąjį Niurnbergo teismą (Amerikoje), suderinti ir skelbti „Kolaborantų“ su KGB sąrašus, puolamuosius remti finansiskai. Bendrai politinė laisvės veikla įtaigoja OSI bylą netiesiogiai. Atsikratyti vien centrinių – elitistinės pažiūros j veiklą, skubiai uždaryti spragą viešosios opinijos formavime dėl periferijos išsiviečių tinklo neturėjimo.

Koreferentas Algis Zaparackas su visais V. Braženo pasiūlymais sutiko ir papasakojo.

Vytautas Kutkus atsakydamas pareiškė, kad mes kiek galėjome tiek dirbome, rašėme laiškus ir siuntėme telegramas, demonstravome, visur ejoime ir važiuavome. Lengva kritikuoti, bet daug sunkiau yra dirbti.

Klausimus ir sumanymus svarstant, į juos buvo išjunge klausdami ar ką patardami šie asmenys: Balys Gražulis, Liūda Ruginienė, Jūratė Pečiūrienė, Antanas Sukauskas, Stasys Šimoliūnas, Alfonsas Lukas.

Vytautas Kutkus padėjo paskaitininkui Viliui Braženiui už įdomią paskaitą, Algiiui Zaparackui ir Stasiui Garliauskui už papildymą šios paskaitos, korespondentams už garšinimą ir moterims už gėles, stalų paruošimą ir talką Emilijai Kutkienei, Natalijai Šližienei, Lidijai Mingėlienei, Česlovai Pliūrienei, Ernai Garliauskienei ir kitoms. Padėkojės pakvietė į kitą salę pietums. Paskaitos įdomiai klausėsi apie 100 klausytojų. Visiems susėdus prie stalų, malda sukalbėjo ir valgius palaimino parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Paskaitininku pasirinko LŽS Detroito skyriaus valdyba.

A. Grinius

POEZIJOS ŽURNALUI 5 M.

Chicagoje leidžiamas žurnalas „Poetry“ spalio pabaigoje švęs 75 m. sukaktį. Dabar jį redaguoja Joseph Parisi.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuniumiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00
Savaitiniai (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija stripsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų stripsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiadieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ilgoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVICIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUČAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleišusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS – karūnelės,
titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

DR. VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val pagal susitarimą. Uždaryta 14

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybe – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybe – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBITIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.

KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS

SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Ilgoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

TAUTINIO AUKLĖJIMO PRIEMONĖ

Mažai kas atsimena vadinamus „kluonų“ teatrus. Bet visi apie juos skaitėme, girdėjome iš vyresniųjų pasakojimų. Taip pat girdėjome iš pasakojimų ir mokėmės apie senosios rusų okupacijos metais slaptus ar pusiau slaptus teatrus, kuriuos rengė mūsų istoriniai visuomenininkai ir politikai, o ne tik vėliau tapę teatralais. Tai tik rodo, kad jau anuo metu, kada mes dar buvome negimę, lietuviai suprato teatrų reikšmę tautiniam auklėjimui, lietuviško žodžio skiepijimui, prieš okupantus kovojimui.

Galėtume negrįžti nei į graikų, nei į romėnų laikus, kurie teatrų vaidinimus panaudojo ne tik menui kelti, ne tik kai kurioms idėjoms skiepyti, bet ir politiniam reikalui – savo priešą parodyti niekingą ir pavojingą. Net ir vėlesni teatrai padėjo iškovoti laisvę tiems, kurie buvo didžiųjų pavergti. Reiktų tik prisiminti Schillerį su savo dramomis, kurios skiepijo laisvės idėjas ir padėjo laisvę išsikvoti.

Lietuviškas teatras buvo jaunas ir neturėjo tradicijos, kuri darytų įtakos daugeliui žmonių. Bet ir jis nebuvo apleistas. Ir jam buvo ieškoma kelių, būdų išreikšti lietuvišką charakterį, tautinius reikalus okupacijoje ir paskui nepriklausomybės laikais.

Teatras ir dabartinio okupanto – ruso komunisto panaudojamas kaip priemonė daryti didesnei propagandai, meniniu apipavidalinimu paslėpti ateistinius tikslus ir nužmoginimo pastangas. Teatru, dramomis, pjesėmis mėginama ir dabar duoti žmonėms keletą valandų malonumo, bet kartu propagandinėmis priemonėmis patraukti tikėti tuo, ką skelbia partija, ką anksčiau skelbė ar dabar žada Kremliaus vadai. Dėlto ir sakoma, kad teatras su savo dramomis gali žmogų vesti gerai keliais, bet taip pat gali daryti ir blogą įtaką. Suaugusiam ir protingam peilis yra įrankis, vaikui tas pats peilis yra būdas pačiam susižeisti ar kitą sužeisti.

Išvija turėjo teatrą, dramą, ansamblių, sujungtų su daina ir drama. Turėjo ir įtakos meniniam išprusimui, nors davė tik tautinio pobūdžio pastatymus. Ypač buvo garsūs ansambliai ir dramos, net operos stovykliniame gyvenime Vakarų Vokietijoje, kai turėjo, kaip išsilaukioti ir kaip toliau nuo bolševikinių pinklių pabėgti. Įvairūs meniniai renginiai, ypač teatrai, sujungti su dainomis, gerino nuotaiką, padarė bent kai kurias dienas šventomis ir buvo galima lyg atsikvėpti. Mūsų teatrai ir dainų renginiai lietuvius išgarsino net okupacinės valdžios akyse, o ką jau bekalbėti apie lietuvišką visuomenę, kuri neretai savo pagėgimo nuotaikose buvo pasimetusi arba metėsi į nelegalų veikimą.

Emigraciniuose kraštuose visur buvo pirmiausiai atgaivintos dramų grupės ir dainų būreliai, net ansambliai, kuriuose buvo mokomasi tautinių šokių, dainų ir vaidinimų. Tas turėjo ir turi, kur tokie būreliai yra, pakos tautiniam auklėjimui, meniniam atgaitinimui ir nuotaikos pakėlimui bent šeštadieniais ar sekma-

dieniais. Nors čia ir nebuvo kasdieninio teatro, kuris statytų operas, dramas ar net vaidinimus su tautiniais šokiais, baletais ir dainomis, bet vis dar sporadiškai pasireiškė pastangos teatrą padaryti tautine priemonė ir kartu dvasine atgaiva. Lietuvių opera kasmet pasirodo svetimais kūriniams, kartais išvesdami scenon ir savų kompozitorių kūrinius, tik didelėmis pastangomis ir dideliu pasiaukojimu – duoti išvijos lietuviams, kurie dar lietuviško meno nori paragauti, bent porą kartų metuose atsikvėpti. Buvo ir dramoms „eikalų“, „Dainava“, „Čiurlionis“ rodė lietuvišką meną su drama, šokiais ir dainomis.

Pamažu viskas pradėjo apilti. Sunku pasakyti, kur yra to priežastys, bet nesuklysimė, jei pripažinsime, kad amžius, paglemžęs profesinius teatralus, amžius privertęs nutilti profesinius dramaturgus, yra pagrindinė priežastis, kad mes šiandien savo teatrus ir ansamblius tik pirštais skaičiuojame.

Šio mėnesio pabaigoje (spalio 31 d.) kviečiamas teatralų, dramaturgų, radijo valandėlių vedėjų pasitarimas teatriniais klausimais. Tai tikrai geras Lietuvos Bendruomenės Kultūros tarybos užmojis ne tik pasitarti, bet ir iš tų pasitarimų padaryti išvadas. Lietuviškas teatras dar gali gyvuoti ir duoti atgaivos ne tik Teatro festivalio proga, bet ir kitomis metų dienomis. Teatro festivalis ateina ir praėina, nors jame skiriamos premijos. Būtinai yra teatras, kuris bent dažniau duotų atgaivos didesniems lietuvių gyvenvietėms ir kartais mažesniems. Dramaturgai turėtų pasirinkti temas ir priemones, kad vaidinimai būtų mūsų pajėgoms priitaikomi. Juk daugelis dabar moka anglų ar kitas svetimas kalbas – galėtų ir išversti dramą, kurios žmonijoje ar bent paskirose tautos turi savo vertę.

Dar nėra pasenę ir tie, kurie režisuoja ar vaidina. Bet reikia į pasitarimą įtraukti ir jaunesnius teatralus, ypač studijavusius režisūrą. Daug pavardžių galima būtų suminėti, bet dėl baimės kai kurias praleisti paliekame tik organizatoriams ir patiems teatralams juos susirasti. Jie yra išsimėtę visoje plačioje Amerikoje, nekaltant apie Australiją, Pietų Ameriką ar Europą. Jie gal nedalyvaus šiame susirinkime ir pasitarime, bet savo meniniu ir draminiu patyrimu dalyvaus, savo gestijomis prisidės, kad lietuviškas teatras visose formose išvijoje būtų atgaivintas.

Vaidintojų lietuviškoji išvija dar nestokoja. Jaunuosius tik reikia pamokyti tarties ir žodžių prasmės, kad jie vaidinimą tikrai suprastų. Sujungus juos su vyresniais profesionaliais ar mėgėjais teatralais, jau gerai vaidinančiais, gautųsi malonus teatras, kurio žiūrėti ir klausyti būtų džiaugsmas. Trūksta mums tinkamų veikalų, bet tai išspręsti nėra tokia sunkenybė, kurios nebūtų galima nugalėti, net verčiant veikalus iš svetimų kalbų. Šis pasitarimas neturi tik padejuoti, bet sudaryti aišknesnius planus, kuriuos galėtų vykdyti jau esančios grupės ir galėtų kurtis naujos.

A. D.

Viskas, kas neatiduodama, pražūva.

Novalis

Indų patarlė

PAL. JURGIO MATULAIČIO SOCIALINIO KLAUSIMO SPRENDIMAS

V. BAGDANAČIUS, MIC

Jurgis Matulaitis yra išsami, kad socialinio klausimo pažinimui, ir ypač jo sprendimui, neužtenka principų pažinimo, bet reikia to, kas paprastai yra vadinama mokslu arba išsimokslinimu. Visiems reikia nemažai mokytis socialinės srities. Jis pats davė tam pavyzdį suorganizuodamas socialinius kursus Varšuvos katalikų viršūnėms ir pats juose uoliai besimokydamas. Tas mokymasis nebuvo paviršutinis. „Studijų būrelio paskaitos tęsdavosi po valandą tris kartus savaitėje ir truko tris ar keturis mėnesius“. (Dr. Antanas Kučas, Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius, 1979, Čikaga, Marijonų leidinys, 95 psl.).

Matulaičio skatinimas mokytis sociologijos yra labai realus. „Neužtenka pripažinti tiesas, reikia dar mokėti jas priimti gyvenimo pritaikyti“. Ir toliau jis sako: „Gali būti tiesa gera, bet jos pritaikymas blogas“ (342 p.).

Matulaičio dėmesys praktiškam socialinių tiesų pritaikymui gyvenimui yra labai didelis. „Lengva abstrakcijoje pripažinti doros dėsnius ir idealus, lengva

juos pasauliui garsinti, bet ne pigu prie gyvenimo pritaikyti ir tinkamai įvykdyti. Čia neužtenka gerų norų, bet dar reikia žinoti pikto versmes, reikia iširti painius gyvenimo reikalavimus ir klausimus, reikia remtis faktais ir patyrimu. Žodžiu, reikia ne tik teoretinio, bet ir praktinio viso visuomenės gyvenimo pažinimo, maždaug to, ką apima politiškos ir ekonominės politikos mokslai“ (342 p.).

Šis Matulaičio pasakymas yra tiesioginis taikymas į katalikiškos dvasiškios trūkumą sprendžiant socialinius klausimus. Daugumas katalikiškos švietimo mėsės, neišskiriamas net kai kurių didžiųjų, tenkinasi principiniu socialinio gyvenimo dėsniu aptarimu. Ir ta prasme jie yra teisūs. Tačiau čia pat viskas ir sustoja. Matulaičiui tokios sociologijos negana. Jis reikalauja praktiškai mokslisko priėjimo prie tų modernių gyvenimo formų, kurias žmonijos pažanga yra pasiekusi.

Socialinis klausimas Matulaičiui yra pirmoje eilėje ne politinis ar ekonominis klausimas, bet atsiradusių trūkumų studijavimo reikalas. Tačiau ir socialinio klausimo kilimą jis žiūri, kaip į žmonijos apraišką, kilusią iš žmogaus susipratimo. Susipratę žmonės neturi būti pasidavę resignacijai ir kaip jaučiai neti savo sunkų jungą (343 p.).

Matulaičio pareiškimai apie pažangos, kultūros ir mokslo reikšmę socialinio klausimo sprendimui yra jo paimti iš devynioliktojo šimtmečio dvasios. Iš ten yra ir jo pasakymas, kad žmogus nėra vienišas. Iš ten yra supratimas gilaus žmogaus dvasios ryšio su ūkine pažūra. Iš to Marksas padarė išvadą, kad žmogus nėra nieko daugiau, kaip industrijos istorijos padarinys. Iš devynioliktojo šimtmečio yra ir mokslo garbinimas, kuo pasiremdama Prancūzijos revoliucija atmetė žmogaus transcendentinį tikėjimą. Matulaitis visa tai yra paėmęs ir fas vertybes pastatęs toje vietoje, kuriose joms dera būti.

Koks yra socialinio klausimo santykis su Kristumi Apžvelgus palaimintojo Jurgio Matulaičio socialinio klausimo savybes, matome, kad jis yra tarsi žmogaus dvasios išstabilinimas. „Pirmiausiai jis stengėsi patį žmogų išstabilinti: jo sieloje sužadinti ir sukelti visus geriausias ir prakilniausias jausmus, visa kuo geriausias ir galingiausias dvasios jėgas“ (344-5 p.).

Ką sako šis Matulaičio aptarimas Kristaus vaidmens socialiniam klausimui? Jis, žinoma, sako daug daugiau ir daug plačiau, negu kelia socialinius klausimus. Tačiau ir socialinio klausimo jis sako labai daug. Visų pirma jis sako, kad šis klausimas yra paties konkretaus žmogaus klausimas. Jis nėra žmogui iš viršaus uždėta formulė, panaši į tą, kuria Dievas tvarko visą gyvūniją. Šalia to ir dėl to į socialinio klausimo sprendimą, einant šiuo Kristaus vaidmens supratimu, tenka žiūrėti kaip į uždavinį, kuris yra Dievo suteiktos žmogui laisvės apraiška. Žmogus yra pats savo socialinio gyvenimo formuotojas ir kūrėjas, veikdamas kartu su kitais žmonėmis.

Šitoks socialinio klausimo sprendimo supratimas yra kartu ir žmogaus vertės pripažinimas. Socialinį klausimą gali kelti ir spręsti tik save vertinantis žmogus. Dėlto, pasak Matulaičio, Kristus pasakė nuskriaustiems žmonėms,

„kurie patys jau nebesijautė žmonėmis, kad jie yra tokie pat žmonės, kaip ir visi kiti, turi nemirtingą sielą Dievo pavelsiu ir pavidalu sukurtą“ (345 p.). Tiek ponas tiek vergas negalėjo šio mokslo pasekoje pasilikti senuose santykiuose. „Vergai jau negalėjo ilgai pasilikti tokioje paniekėje ir nu puolime, kai yra buvę; pajutę žmogaus vertę jie turėjo kaskart aukštyn kilti“ (345 p.).

Iš šios galvosenos mes galime išskaityti nuolat pirmyn einančią žmonijos sampratą. Kas būtų manoma apie palaimintą Matulaitį, kaip apie tradicinės krikščionybės atstovą, iš šių jo pažiūrų aiškėja, kad jis yra labai ryškus krikščionybės, kaip pažanga keliančios jėgos, atstovas.

Žmogaus savęs išlaisvinimas, žinoma, yra neįmanomas be tarpusavio žmonių bendradarbiavimo. Dėlto socialinio klausimo sprendimą Matulaitis žiūri ne vien kaip į bet kurios vienos visuomenės klausimą, bet ir kaip į visos žmonijos bendrą uždavinį. Tačiau tai reikia imti kartu su jo atstovauta tiesa, kad ne visi žmonės ir ne tuo pačiu laiku priena tokios aukštos savės sampratos, kad socialinis klausimas būtų žmogaus dvasios išstabilinimas. „Pirmiausiai jis stengėsi patį žmogų išstabilinti: jo sieloje sužadinti ir sukelti visus geriausias ir prakilniausias jausmus, visa kuo geriausias ir galingiausias dvasios jėgas“ (344-5 p.).

Kai Matulaitis socialinį klausimą yra aptaręs kaip žmonijos pažangos reiškinį, tai jo pasakymas, kad Kristus pažadino žmonijoje gilesnę savės samonę, gauna naują turinį, labai reikalingą mūsų laikams.

Jei Kristus neįsteigė socialinės sistemos, tai reikšia, kad jis buvo ištikimas pirmiam Dievo kūrybos planui, kad paties žmogaus, jo protingumo ir gerumo uždavinys yra suorganizuoti savo santykius su kitais žmonėmis.

Ciniku yra tas, kuris niekada nemato gerų savybių žmogui ir niekada nepraleidžia nepastebėjęs blogų. Jis yra žmogiškoji pelėda, kuri budi naktį ir kuri yra akla šviesai, šniukštinėjanti kirminų ir niekad nieškananti kilnesnių dalykų. Cinikas visus žmonių veiksmus skirsto į dvi grupes: viešai negerus ir slaptai blogus.

H. Ward Beecher



Audienceje pas kardinolą J. Krol' Philadelphijoje. Iš kairės: Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirm. Teresė Gečienė, kard. John Krol' ir kun. Kajetonas Sakalauskas, Sv. Andriejus parapijos klebonas.

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

15

Reikia pripažinti, kad abu pantomiminio baletu veikalai buvo aukšto lygio, buvo malonu juos žiūrėti ir prisiminti. Scenovaizdis buvo realistiškas, kai kiniečiai kovojo su mongolais, atrodė, kad lavonai pasiliks scenoje gulėti, kai mongolai degino kaimus, buvo baisu, kad gaisras nepersimstų iš scenos. Norėjosi ieškoti atsarginio išėjimo. Pagrindinė artistė, kuri vaidavo kinietiška Joan D'Arc, buvo ypatingo grožio moteris ir visiškai neturėjo kinietiško bruožo. Ji buvo kaip du vandens lašai panaši į Marika Roekk, tiesiog galėjai įtikėti į reinkarnaciją.

Su Marika Roekk vėl užtejo senų laikų prisiminimai. Nukėlė jie į niūrius karo meto laikus Lietuvoje. Tamsūs vakarai, uždangstyti langai, gatvės be šviesų, vieton laikraščiu visokie gandai, priešgini radijo pranešimai. Intelektualiniam gyvenimui liko tik knygos, kurios įgavo nepaprastą vertę, intelektualiniam poilsui tik vokiški filmai. Kas tuos laikus pergyvenęs, nėra dėkingas vokiečiai Ilsei Weruce, švedei Kristina Soederbaum, vengrei Marika Roekk už tai, kad jos nors tik valandai, kitai nukeldamos mus į kitą, linksmesnį pasaulį, apsaugodavo mūsų protus nuo perstimimo. Ypač Marika Roekk, žavi dainininkė ir šokėja, kurios filmą „Hab mich lieb“ visi ejo žiūrėti

po kelis sykius. Mano sesuo turbūt pastatė pasaulio rekorda, žiūredama šį filmą šešiolika kartų. O dabar Marika Roekk, išsikūnijusi kinietėje, šoko Šanchajaus scenoje.

Xian

Iš Šanchajaus išskridom labai anksti iš ryto, netgi tikrų pusryčių viešbutis nespėjo paruošti, tik išdalino po dežutę, prikrautą saldžių kinietišku bulkučių. Autobusu važiuojant, beveik kiekvienam kvartale mus išlydėjo rankas ir kojas iškelė Tai - Chi entuziastai. Atrodė, kad Šanchajų šis sportas daugiau išplitęs negu kitur, o gal toks išpūdis buvo, nes taip anksti per miestą važiuavom. Tai - Chi praktikuojamas tik anksti iš ryto, auštant.

Xiane išlipus mūsų lagaminai nuvažiavo į viešbutį išlėtis, o mes pradėjom turistinę programą. Pradėjom ją nuo musulmų mečetės. Musulmų kolonija, tūkstančiais mylių atskirta nuo arabų kraštu, tikrai buvo etnografinė retenybė. Vietiniai musulmai nebuvo tikri kiniečiai; jie priklausė Hui tautėlei. Kaip Hui tauta, skirtinga nuo kiniečių prigimtim ir tikyba, išilkaikė kinų masių apsupta, yra nuostabu, bet ji išilkaikė šimtmečiais. Mečetė, kurią dabar lankėme, buvo pusrėčio šimto metų senumo.

Kinijos pagrindiniai gyventojai yra Han tauta ir jų yra apie bilijonas žmonių. Jie sudaro 93 procentus visų gyventojų. Likusieji susideda iš tautinių mažumų, kurių priskaičiuojama 55 tautos ir tautelės su 63 milijonais gyventojų. Tautų vardai daugiausiai mums negirdėti: Daug, Ewenki, Orogmen, Vighur, Dong, Yi Manchu. Gausiausia yra Zhuang mažuma su 12 milijonų gyventojų. Šešis milijonus okupuotų tibetiečių Kinija irgi priskaito prie savo mažumų. Mažiausia tautelė turbūt bus Mulao su 90,000 gyventojų. Hui tauta, musulmai, kurių kolonija mes dabar lankėm,

sudaro apie pusę milijono gyventojų. Idomu, kad Han kiniečiai nesistengia savo mažumą išstiprinti. Vieno vaiko sistema yra taikoma tik Han gyventojams, mažumų tautos gali turėti dideles šeimas, neužsitraukdamos valdžios rūstybes. Didelės šeimos yra netgi remiamos vaikų priėmimui. Tautinės mažumos yra skatinamos palaikyti savo kultūrą, kalbą, apsirengimą ir tautosaką.

Visa tai mes sužinojom gerdami arbatą musulmų kolonijos svetainėje. Mūsų šeimininkas buvo musulmų mulla. Tiems, kurie kaip ir aš, įsivaizdavom mulas pagal Ayatolos Khomeini pavyzdį – senus, bardsotus, su juodais, iki žemės siekiančiais kaftanais, šis Xiano mulla buvo kažkoks neusipratimas. Čia su mumis kalbėjo dar turbūt nei trisdešimties metų neturintis jaunuolis, apsilvilkęs iprastiniais mėlynais kinietišku gatvės rūbais. Jis pusėtinais gerai kalbėjo angliškai, visą laiką šypodamasis standartine orientalu šypsena. Man jis daugiau buvo panašus į komunistinių jaunuolių partogą, negu į religinį vadovą. Kažin ar juo galima buvo tikėti. Išbandymui paklausiau tik vieną klausimą: ar vietiniai musulmai gali lankyti Mekką? „O taip, mes dažnai lankom Mekką“, buvo jo atsakymas. Tačiau atsakydamas jis momentui nuleido akis ir šypsena išnyko iš veido. Mano asmeninis poliografas, išdirbtas per daug metų vaikus auginant, švystelėjo rodykle į viršų. Nebuvau įtikintas, kad kiniečių musulmai skraido į Mekką.

Mečetė buvo idomu tuo, kad iš lauko ji buvo tipiška kinietiška, primenant budistų šventyklas savo stilium, tačiau viduje galėjai pamanyti, jog esi Damaske. Kilimai ant grindų, sienoj mirabos, rodantis kryptį į Mekką. Kiti kolonijos pastatai buvo kaip maži muziejai iš išorės ir vidų, visi labai fotogeniški.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 47 SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos 47 suvažiavimą atidarė Altos pirmininkas dr. Jonas Valaitis, pasveikindamas Vliko valdybos pirmininką dr. Kazį Bobelį, gen. kons. Vaclovą Kleizą, atvykusius dalyvius bei skyrių atstovus. Į suvažiavimo prezidentiuma pakviėtė dr. Leoną Kriaučeliūną, Aleksandrą Chapliką, Viktorą Naudžį, Algimantą Pautienį ir Antaną Mažeiką. Amerikos himną sugiedojo Vaclovas Momkus, akompan. dr. Leonardas Simutis. Invokaciją sukalbėjo kun. Fabijonas Kireilis.

Į sekretoriatą pakviėtė dr. Vytautą Dargį ir Mykolą Pranevičių, į mandatų komisiją – Petra Buchą, Nijolę Gierštikiene ir Mariją Bariene, į rezoliucijų komisiją – Stasį Dubauską. Ona Jokūbaitienė ir Juozas Jurkų. Prezidiumą, sekretoriatą ir komisijas suvažiavimas patvirtino. Pagal darbo tvarkę ėjo sveikinimai.

Zodžių sveikino Vliko pirmininkas dr. K. Bobelis, gen. konsul. Vaclovas Kleiza, Šaulių Cicero kuopos – Stepas Paulauskas. Vyskupo P. Baltakio vardu – Petras Ažuolas. Clevelando lietuvių karių veteranų – Antanas Jonaitis. RLB – Antanina Repšienė. Amerikos Romos katalikių moterų sąjungos – Anelė Rastienė. RLB Brighton Parko – Antanas Marmas. Lietuvių prekybos rūmų – Teodora Kuzienė. Raštu sveikino vysk. V. Brizgys. Pasaulio LB – Vytautas Kamantas, Lietuvos Vyčių – Pranas Petrauskas, Lietuvių fondo – Antanas Razma, Union Pier, Mich., lietuvių draugijos – E. Vengianskas, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos – Albertas Misiūnas, LB krašto valdybos – Vytautas Volertas. Amerikos lietuvių krikščionių demokratų sąjūdiu – Pr. Razgaitis, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos – Gr. Lazauskas. Lietuvių karių veteranų sąjūdis Antanas Jonaitis ir Chicago lietuvių krikščionių demokratų valdybos – Jonas Jokubka.

Apie Altos per praeitus metus nuveiktą darbą platų pranešimą padarė pirmininkas dr. J. Valaitis. Pirmiausia Altos pirmininkui dr. J. Valaičiui teko dalyvauti Jungtiniame Pabaltiečių komitete. Dr. J. Valaitis kovo 7 d. vadinamame Summit Meetinge dalyvavo ir iš lietuvių estams P. Simonson perdavė šio komiteto vadovavimą. Pabaltiečių komitetas yra išvarejęs gilia vaga Washingtone ir įsigijęs daug draugų kongrese, administraciniame aparate ir spaudoje, bet reikia pripažinti, kad biudžetas padėjo iki tokio laipsnio, kad beveik viena trečdalis – 20,000 dol. Altos biudžeto yra paskiriama kasmet Jungtiniame pabaltiečių komitetei.

Altos valdyba ir abu pirmininkai – T. Blinstrubas ir aš – daug laiko ir darbo paskyrėme OSI reikalams, rūpesciams, kad lietuviai apskaitinti naciais nebūtų gražinami į Sovietų Sąjungą ir kad apskaitinti būtų teisiams čia JAV kriminaliniuose teismuose. Kaip žinote, šiam reikalui remti lietuviškų veiksmų Vliko, Altos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės yra sudarytas Lietuvių teisėms ginti komitetas, kuriam šiuo metu vadovauja dr. Stankus, o fondui vadovauja G. Lazauskas. Susitarus su Vliko pirmininku dr. K. Bobeliu, Bendruomenės pirmininku A. Gečiu ir V. Volertu, Alta emėsi iniciatyvos susausti visu šiuo klausimu suinteresu-

tu organizacijų pasitarimą, kuris įvyko 1987 m. birželio 14 d. Šių pasitarimų išvadoje buvo įsteigtas akcijos komitetas, kuriam vadovauti buvo išrinktas Antanas Mažeika. A. Mažeika su jam įprasta energija emėsi šio sunkaus darbo ir po trijų akcijos komiteto posėdžių – pirmo Washingtone, antro Chicagoje ir trečio Los Angeles – paruošė Holtzman įstatymui papildyti amendmentą, pagal kurį apskaitinti naciais pabaltiečiai ir ukrainiečiai būtų teisiami JAV kriminaliniuose teismuose. Aišku, tam reikalui reikia lėšų ir Alta iš savo kuklių pajamų šiam reikalui paskyrė paramą 1000 dol. ir pažadėjo per Altos skyrius dar šiais metais praveisti aukų rinkimą.

Altos santykiai su Vliku ir jo pirmininku dr. K. Bobeliu yra labai geri. Altos atstovas Mykolas Pranevičius dalyvavo šių metų Vliko seime Montrealyje. Vliko seimas buvo gerai suorganizuotas. Priimtos šeimo rezoliucijos ir gairės padės mums visiems tęsti bekompromisų kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Altos santykiai su LB ir jos pirmininkais A. Gečiu ir V. Volertu yra geri ir tenka džiaugtis, kad bendri rūpesčiai ir darbai, o ypač OSI klausimai, mus suvienijo, bet politiniame veikloje dar turime visą eilę neišspręstų klausimų. Altos atstovo Washingtono dr. Jono Genio pranešimas buvo labai nuoseklus ir gana platus bei įdomus. Šį savo įdomų pranešimą jis pažadėjo perredaguoti ir vėliau atspausdinti. Informacijos direktoriaus prel. dr. J. Prunskio ir generalinio sekretoriaus padaryti pranešimai tilps Altos biuletenyje. Apie Altos piniginius reikalus gana aiškų pranešimą padarė Alto iždininkė Daina Danilevičiūtė-Dumbrienė. Jos pranešimas apima laikotarpį nuo 1986 m. spalio 1 d. ligi 1987 m. rugsėjo 10 d. Per tą laikotarpį turėta 59,314.16 pajamų ir 65,517.53 dol. išlaidų. Taigi išlaidos beveik 5,500 dol. didesnės negu pajamos. Bet šią blogos žinios sukelta nuotaiką pasisekė pagerinti, kai sužinota, kad suvažiavimo metu yra gauta apie 12 tūkstančių dolerių aukų.

Iždo globėjai Vytautas Abraitis, Kostas Burba ir Teodora Kuzienė rado, kad finansinės knygos ir dokumentai yra vėdami tvarkingai. Už šį darbą padėka priklauso iždininkei Dainai Dumbrienėi ir reikalų vedėjai Nijolei Gierštikienei.

Po trumpų suvažiavimo dalyvių pasisakymų visi šie pranešimai buvo pagirti ir patvirtinti. Mandatų komisijos vardu Petras Buchas pranešė, kad šiame suvažiavime dalyvauja 44 valdybos ir tarybos nariai, 22 organizacijų atstovai, 10 skyrių atstovų, 8 spaudos bendradarbiai ir 37 svečiai. Iš viso 121 asmuo.

Be to, Ona Jokūbaitienė pasiūlė buvusiam Alto centro valdybos pirmininkui Teodorui Blinstrubui suteikti Alto garbės nario titulą. O Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis pasiūlė tokį pat titulą suteikti sunkiai sergančiam ilgamečiui Alto centro valdybos veikėjui dr. Vladui Šimaičiui. Suvažiavimo dalyviai šiuos abu pasiūlymus vienbalsiai patvirtino.

Gana įdomius pranešimus padarė skyrių atstovai: Bostono – Aleksandras Chaplikas ir Bostono Sandaros kuopa, Chicago Matilda Marcinkienė, Cicero



Balfo direktorių suvažiavimas spalio 3 d. Putname, Conn. Pirmoji eilė iš kairės: dr. Č. Masaitis, kun. Z. Baltrushunas, generalinė sek. O. Jokūbaitienė, Daiva Skuodytė, I. Skuodytė, centro valdybos pirm. Maria Rudienė, V. Skuodis, prel. V. Balčiūnas, ses. Paule, direkt. tarybos pirm. Vl. Pažiūra.

And. Juškevičius, Clevelando Algimantas Pautienius, Hot Springs – Bertulis, East Chicago – Albertas Vinikas, Los Angeles – Antanas Mažeika, Miami – P. Šilas, New Yorko – Petras Ažuolas, Racine – Pečkaitis, Rochester – J. Jurkus, Rockfordas – St. Surantas, St. Petersburgas – inž. Alf. Sukis, New Jersey – dr. Jokūbas Stukas, Madison – jo pirmininkas inž. Algirdas Čepėnas.

Baigus šiuos skyrių pranešimus pagal priimtą darbo tvarkę prasidėjo Altos tarybos ir valdybos sudarymas. Pagal Altos priimtus įstatus ir statutą Alto vadovybę sudaro politinės partijos, Amerikos lietuvių susivienijimo organizacijos ir įvairūs politiniai ir kultūriniai sąjūdziai. Į būsimą Altos vadovybės kadenciją buvo pasiūlyti šie politiniai ir įvairių organizacijų atstovai: Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos ir Altos tarybų Mykolas Pranevičius, Irena Rimavičienė, dr. Jonas Valaitis, Janina Vieniūnienė, Kostas Burba, Edmundas Jasiūnas ir Birutė Skorubskienė. Į valdybą – dr. Jonas Valaitis ir Mykolas Pranevičius. I ždo globėjus – Birutė Skorubskienė.

Amerikos lietuvių katalikų federacija į tarybą – Algis Kazlauskas, Viktoras Naudžius, Aleksandras Domanskis, Grasilija Meiluvienė, Saulius Kuprys, Vladas Šoliūnas ir Povilas Vaičekauskas. Į valdybą – Aleksandras Domanskis ir Viktoras Naudžius. I ždo globėjus – Vytautas Ycius.

Amerikos lietuvių tautinė sandara į tarybą – Gražvydas Lazauskas, dr. Vytautas Dargis, Alena Devenienė-Grigaitienė, Julius Kuzas, Teodora Kuzienė, dr. Algirdas Budreckis ir dr. Kazys Šidlauskas. Į valdybą – Gražvydas Lazauskas ir dr. Vytautas Dargis. I ždo globėjus – Dainai Dumbrienėi ir reikalų vedėjai Nijolei Gierštikienei.

Lietuvos Vyčiai į tarybą: dr. Leonas Kriaučeliūnas, dr. Leonardas Simutis ir Evelyn Ozėlienė. Į valdybą – dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Amerikos lietuvių respublikonų federacija į tarybą – Kazimieras Oksas, Juozas Šulaitis ir Anatolijus Milūnas. Į valdybą – Kazimieras Oksas.

Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjunga į tarybą – Daina Dumbrienė, Anelė Rastienė ir Ona Šlitenienė. Į valdybą – Daina Dumbrienė.

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga į tarybą – Vanda Gasperienė, Julius Pakalka ir Petras Noreika. Į valdybą – Petras Noreika.

Lietuvos Atgimimo sąjūdis į tarybą – Vytautas Jokūbaitis, Morkus Šimkus ir Jonas Šiaučius. Į valdybą – Morkus Šimkus.

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga į tarybą – Vida Jonušienė, Petras Buchas, Eugenijus Bartkus, Teodoras Blinstrubas,

Antanas Jonaitis, Povilas Švarčas ir Vytautas Abraitis. Į valdybą – Vida Jonušienė ir Petras Buchas. I ždo globėjus – Vytautas Abraitis.

Amerikos lietuvių susivienijimas į tarybą: Aleksandras Chiapliskas, Kristina Austin ir Povilas P. Dargis. Į valdybą: Povilas P. Dargis.

Bendrai šis 47 Altos suvažiavimas pasižymėjo darbinga nuotaika. Vieni dalyviai gvyai svarstė darbotvarkėje pateiktus klausimus. Su apgalvotu rimtumu siūlė naujus projektus Altos ateities veiklai pagerinti. Ypatingo dėmesio susilaukė Madisono Altos skyriaus pirmininko inž. Algirdo Čepėno pranešimas Vilniaus ir Madisono miestų suporavimo klausimu. Didelį tautinį idealizmą parodė nauja Madisono miesto Altos vadovybė, kad šie Lietuvos okupanto norai ir viltis nerastų pritarimo Madisono miesto tarybos narių tarpe.

Šis darbingas ir vieningas Altos suvažiavimas priėmė keletą svarbių nutarimų bei rezoliucijų. Jas pavedė naujai Altos vadovybei dar kartą apsvastyti ir spaudoje paskelbti. Suvažiavimas baigtas lietuvių tautos himnu.

Lietuvių tautinių namų patalpose 7:30 val. vak. buvo sukurta vakariene, kurios metu buvo pagerbtas prel. dr. Juozas Prunskis, jo 80 metų sukakties proga. Pagerbtųjų vakarienes programai vadovavo Chicago Altos pirmininkė Matilda Marcinkienė.

Visi Lietuvių tautinių namų vadovybės paruošti valgiai buvo skanūs ir gausūs. Pagerbtųjų dalyviams pasivažiavus vakariene, vadovė M. Marcinkienė pakvietė inž. Joną Jurkūną pasakyti pagrindinę kalbą apie dr. J. Prunskio nuveiktus visumėninius žurnalistinius ir įvairius kultūrinius darbus. Inž. J. Jurkūno paskaita buvo labai turininga ir daug naujų žinių atskleidė.

Vėliau vaišių vadovė M. Marcinkienė pakvietė Altos pirmininką dr. Joną Valaitį tarti sveikinimo žodį. Po dr. J. Valaičio sveikinimų ir linkėjimų sveikino artimas bendradarbis Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Džiaugsmo nuotaikai sukelti pakvietė solistę Audronę

Gaižiūniene, akompanuojant Robertui Mockui, padainuoti keletą dainų. Solistės pasirinktos giesmės ir dainos tikrai buvo gražios, žavingos ir daug prisidėjo prie vaišių dalyvių skaidrios nuotaikos ir pakilaus ūpo pažadinimo.

Sveikino žodžiu Balfo pirmininkė Marija Rudienė, Ateitinių federacijos vadas J. Polikaitis, PLB švietimo reikalams vicepirmininkė Birutė Jasaitienė, Žurnalistų vardu A. Juodvalkis perdavė ir gražius sveikinimus Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirmininkės R. K. Vidžiūnienės, Margaucio radijo vedėjo P. Petručio, dr. V. Dargis ir „Aidų“ radijo programos vadovas B. Brazdionis, „Draugo“ vardu sveikino red. Vytautas Radzius. Taip pat inž. Antanas Mažeika, „Dirvos“ redaktorių Vytautas Gedgaudas.

Be šių žodinių sveikinimų ir gražių linkėjimų dar programos vadovė pranešė, kad yra gauta net 50 gražių sveikinimų raštu. Pabaigus prabilo pats prel. J. Prunskis, prasmingomis mintimis visiems nuosirdžiai padėkojo.

Matilda Marcinkienė, prel. dr. Juozo Prunskio pagerbimo vadovė, nuosirdžiai padėkojo už vakarienes metu suteiktą pagalbą Irenai Blinstrubienei, Nijolei Gerštikienei, Angelei Katilienei, Veronikai Linkvičienei, Jūratei Jasiūnienei ir Antaninai Repšienei.

Ign. Andrašius

NUTŪPĖ GREITKELY

Lake Shore Drive greitkely arti 59 gatvės spalio 9 d. nutūpė lektuvas ir buvo nutemptas prie Mokslo ir pramonės muziejaus. Tai buvo padaryta ryšium su atininkam filmų rodymo Omnimax teatre, muziejaus rūmuose Chicagoje.

NELAIMĖ AERODROME

Midway aerodrome Chicagoje, smarkus vėjopūtis iš DC-9 spausminio lektuvo ištrenkė du langus ir išvertė medinę sieną, kuri buvo nublokšta ant vieno žmogaus, o kitas buvo nustumtas skersai koridorių. Nelaimė įvyko spalio 9 d. Abudu žmonės nebuvo sunkiai sužeisti.

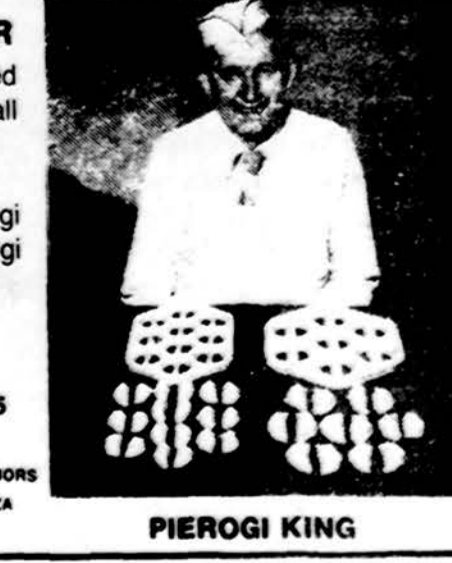
EASY PIEROGI MAKER

With the help of my form no need to pinch with fingers to make all same size pierogi.

2 Forms
Makes 20 pcs. — Small pierogi
14 pcs. — Large pierogi

Send \$10.00
To J. Chypliacz
4834 W. Henderson
Chicago IL 60641 286-6675

— OR —
NIDA RESTAURANT PARAMA FOOD & LIQUORS
2617 W. 71st St. 2534 W. LITH. PLAZA
CHICAGO, ILL 60629 CHGO. IL 60629



CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma
GAILESTINGOJI SESUO (R.N.)
Dirbti naktimis Matulaidio namuose. Geras atlyginimas ir galimybė gyventi vietoje. Kreiptis: **Sesuo Bernadeta, Matulaidis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260** arba tel. **203-928-7976**.

FOR RENT

Vicinity **MIDWAY Airport**
4 room apt. — enclosed porch, refr. & stove optional, heat & util. incl. — \$350. Phone Algird 8 am to 6 pm **582-8233** after 7 pm **585-3541**.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
839-5829

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apraūdą nuo ugnies ir automobilio pašmus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektrės ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau, taisyau visų rūšių šildymų pečius ir „space heaters“. Turis visas atsargines dalis.
A. BANYS
447-8806

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI** **NAMŲ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą sąrašą parduodamų namų jūsų ieškojimo apylinkėse, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

PARDUODAMA SAVININKO
DeLux Georgian mūrinis namas
3531 W. 66th Street
Šeši kambariai, 1½ prausyklių. Kaina prieinama — \$47,000.

RE/MAX GREIT PARDUODA
REALTORS

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI** **NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankus** klientais. Nuosavybės įkainavimas **nomokamai**.

8100 S. Roberts Rd. — For sale by owner property and building: 1c size 125' frontage by 195' bldg 8,000 sq. ft.; restaurant equipment available — price \$275,000. Call **425-7200** or **445-0859**

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutel Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarimo ir veitvi jūsų namų įkainavimo.

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas



Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas **Algis Rukšėnas**, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragarė ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.
Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS STASYS YLA

Ilustravo dailininkė—
ZITA SODEKIENĖ ir
IRENA MITKUTĖ

11 laida, 1985



182 psl., didelio formato, kietais viršeliais su aplanku. Liukusis leidinys. Kleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Spaudė Morkūno spaustuviėje.

Šis leidinys skirtas šeimų tradicijoms, kurios yra turtingiausios ir reikšmingiausios visose tautų kultūrose. Čia apsirobojama šeimos kūrimo vyksmais pradėdant nuo pažinties, einant prie sutarties ir santuokos, baigiant santuokiniu vaisiumi — kūdikiu bei jo ugdymu.

Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda 8% valst. mokesčio.



Pirmoji naujų mokslo metų diena Clevelando Šv. Kazimiero liuanistinėje mokykloje. Mokiniai ir mokytojai klausosi mokyklos vedėjo R. Apanavičiaus kalbos. Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL

ROMO KALANTOS SAULIŲ KUOPA

Po ilgų vasaros atostogų kuopos pirm. V. Gedmintas, sugrįžęs iš šiaurės su žmona į savo rezidenciją, tuoj pradėjo rūpintis kuopos reikalais. Spalio 3 d. buvo sušauktas visuotinis narių susirinkimas Liet. klubo patalpose.

Pirmininkas visus pasveikinęs, pasidžiaugęs matydamas tarp narių ir prelatą J. Balkūną, Jūrų Šaulių kuopos pirm. A. Šukį, sav. kūrėją maj. L. Virbicką su žmona, V. Jacobson ir kitus, pateikė darbo programą.

Ją susirinkimui priėmus, kuopos kapelionas kun. J. Gasiūnas sukalbėjo pradinę maldą, o mirusieji buvo atsiminti tyliu susikaupimu. Susirinkusieji džiaugsmingu plojimu užtvirtino 8 naujus narius: K. Gurskienę, A. Kaselį, O. Kaselienę, S. Prancūnienę, A. Šarką, M. Šarkienę, V. Vaškeli, E. Vaškeliene. Šiuo metu kuopoje yra 90 narių. Sekr. J. Švedo skaitytas praeito susirinkimo protokolas buvo priimtas.

Atskirų valdybos narių pasisakymų šį kartą nebuvo, tai pats pirm. tęsė programą pranešdamas, kad piknikas – išvyka bus spalio 20 d., antradienį, Veteranų Parke, Seminole. Pietums – cepelinai ir kepti viščiukai.

Iš perskaityto centro valdybos aplinkraščio buvo aišku, kad mūsų kuopai reikia pasiūsti 4 atstovus į suvažiavimą spalio 31 – lapkričio 1 dienomis Detroito, Mich. Susirinkimas įgaliojo važiuoti V. Gedmintą, A. Gudonį, A. Mateiką ir A. Gedmintienę. Kiekvienam bus duodama po 100 dol. kelionės išlaidoms. Svečias A. Šukis smulkiai visus informavo apie šį suvažiavimą. Kanadoje Mississaugoje šaulių statomam paminklui paskirta 200 dol. A. Paulonio pasiūlymu aukų lapu papildomai dar surinkta 50 dol. Lietuvių Fondui paskirta 100 dol., šviet. reik. per LB pasiūstas 25 dol. A. Gudonis patarė valdybai ir susirinkimui būti taupiems, skirstant išdo pinigus. Jis pastebėjo, kad ateityje nenumatoma daug iplaukų ir šandien kuopos išdas yra tvirtas tik dėka narių didelio darbo ir pasišventimo. A. Gudoniui pirmininkaujant išdas sustiprėjęs, padedant visur ir visada jo darbščiai žmonai P. Gudonienei.

Turiu mintyje Pietų Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuvius. Labai dažnai ir gal dažniausiai jie mūsų tvarkos nežino, ryšių neturi, tad ir paramos gal mažai teprašo. O ir jų jaunima remti reikia. Taigi darbo dirvonai platus, tad tereikia darbo rankų. LF dabar vykdo vaju užbaigimui ketvirtą milijoną, vajuos proga rengia banketa. Banketas nėra rengiamas todėl, kad per daug pinigų, bet normaliai tokiais progomis aukos padėdėja. Lietuviška visuomenė kviečiama pagreitinti Fondo augimą ir, dalyvaujant bankete, pasidžiaugti gražaus darbo vaisiais.

Turiu mintyje Pietų Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuvius. Labai dažnai ir gal dažniausiai jie mūsų tvarkos nežino, ryšių neturi, tad ir paramos gal mažai teprašo. O ir jų jaunima remti reikia. Taigi darbo dirvonai platus, tad tereikia darbo rankų. LF dabar vykdo vaju užbaigimui ketvirtą milijoną, vajuos proga rengia banketa. Banketas nėra rengiamas todėl, kad per daug pinigų, bet normaliai tokiais progomis aukos padėdėja. Lietuviška visuomenė kviečiama pagreitinti Fondo augimą ir, dalyvaujant bankete, pasidžiaugti gražaus darbo vaisiais.

Turiu mintyje Pietų Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuvius. Labai dažnai ir gal dažniausiai jie mūsų tvarkos nežino, ryšių neturi, tad ir paramos gal mažai teprašo. O ir jų jaunima remti reikia. Taigi darbo dirvonai platus, tad tereikia darbo rankų. LF dabar vykdo vaju užbaigimui ketvirtą milijoną, vajuos proga rengia banketa. Banketas nėra rengiamas todėl, kad per daug pinigų, bet normaliai tokiais progomis aukos padėdėja. Lietuviška visuomenė kviečiama pagreitinti Fondo augimą ir, dalyvaujant bankete, pasidžiaugti gražaus darbo vaisiais.

Turiu mintyje Pietų Amerikos ir Suvalkų trikampio lietuvius. Labai dažnai ir gal dažniausiai jie mūsų tvarkos nežino, ryšių neturi, tad ir paramos gal mažai teprašo. O ir jų jaunima remti reikia. Taigi darbo dirvonai platus, tad tereikia darbo rankų. LF dabar vykdo vaju užbaigimui ketvirtą milijoną, vajuos proga rengia banketa. Banketas nėra rengiamas todėl, kad per daug pinigų, bet normaliai tokiais progomis aukos padėdėja. Lietuviška visuomenė kviečiama pagreitinti Fondo augimą ir, dalyvaujant bankete, pasidžiaugti gražaus darbo vaisiais.



PRISIMINKIME MIRUSIUS Vėlinės – XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga sustoti ties mirusių pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldą nukrypsta į tuos, kurie iš šio pasaulio atsiskyrę, nebėgali sau padėti. Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“), pradėdant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnašaujamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišparai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus siųskite:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$ _____

berališkai tvarkosi, tačiau nėra tokio paragrafo, kur būtų kalbama apie „pretenzijų“ reiškimą. Iš viso jokiose organizacijose ar draugijose pašaliečiai balso nekelia, ir bendros mandagumo taisyklės to neleis. Tačiau, atrodo, tai nėra taikoma Fondui. Greičiausiai šio klausimo niekuomet ir neišsprendime. Jo visai nebūtų, jeigu nebūtų pinigų. O vadovaujantis lietuvišku pasakymu, „pinigai-galvažūdziai“, tad kur yra pinigai, į ten daugelio žvilgsniai nekrysta ir pirštai linksta.

Nežiūrint į pinigų sukeliamas blogybes, visi jų nori. Su pinigais galima ir daug ko gero padaryti. Tad ir Lietuvių Fondo darbuotojai stengiasi, kad kuo greičiau užbaigtų ketvirtą milijoną. Vietnamo karo metu buvo paplitęs pasakymas: „jau matosi šviesa tunelio gale“, reikia manyti, kad Fondo darbuotojai bus laimingesni negu Vietnamo fronto generolai ir tą „šviesa tunelio gale“ pasieks. Užbaigus tą ketvirtą milijoną, dar nebus galima visko atlikti – niekuomet nėra galo, tačiau galės į daugiau ištiesių kepurį įpilti arba jas sklidinaiu pripilti.

Tik pasidairykite aplink save: Chicago mokytojai streikuoja, pinigų reikia. Viso liuanistinio švietimo metinis biudžetas gal nesudaro to, kas yra skiriama 20 minučių Chicago švietimo biudžete. Ar girdėjote apie liuanistinių mokyklų mokytojų streiką? Bet vis tenka girdėti nepatenkintų balsų dėl to, ko mūsų mokyklos neatlieka. Žinoma, stebuklų nepadaroma, tačiau vien tik per šeštadienius skaityti ir dar kai ko išmoko. Kam tenka didžiausią švietimo našta nešti? Neskaitant liuanistinių mokyklų mokytojų ir tėvų, didžiausia naštos dalis krenta ant Lietuvių Fondo ir Lietuvių Bendruomenės pečių. Nepatenkintųjų balsai dažniausiai, žinoma, ateina ne iš šių eilių. Yra žinomas lietuviškas pasakymas: „kurie mažiausia dirba, tie daugiausia dejuoja“. Tad tas pasakymas ir šiuo atveju tinka. Tie, kurie dirba ir

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygy platiniojus.

FONDAI, STIPENDIJOS IR PROJEKTAI

JUOZAS ŽYGAS

Fondai baigiant ketvirtą milijoną krauti, daugeliui tie pinigai kvepia. Yra labai daug būtinų ir reminių darbų, tačiau yra ir tokių projektų, kurių nebūtų, jeigu nebūtų Lietuvių Fondo. Reikia, tokie projektai nėra būtini, tačiau, jeigu pinigai yra, tai kodėl ne! Yra negincytinas faktas, kad yra prašoma paramos projektams, kurie nėra skubūs ir gal nėra net svarbūs. Kaip kitaip galima paaiškinti tą faktą, kad šalanke, kuris visiems buvo išsiuntinėtasis prieš Fondo suvažiavimą, yra rodoma „neišmokėtas išskirstytas pelnas 140,866 dol.“. Taigi praėjė jau beveik metai, o dar nė pusės paskirtų pinigų nebūvo išmokėta.

Tad ir peršasi mintis, kad daugelis projektų nėra labai skubūs, o kai kurie gal nėra ne reikalingi. Taip pat tenka girdėti apie tokius prašymus, kur prašoma 100,000 ar 40,000 dol. vienam projektui. Tokie prašymai turėtų būti padėti į šalį, nes, paskyrus tik 10% prašomos sumos, prašantysis vis tiek bus nepatenkintas ir projektas gal negalės būti įgyvendintas. Prašytojai turėtų žinoti, kad fondas yra bendriems reikalams, o ne pavienio projekto ar ambicijos įgyvendinimui. Taip pat mes nesame tokie turtingi, kad galėtume šimtą tūkstančių vienam projektui paskirti. Kitais žodžiais sakant, beveik visus klausinius į vieną krepšiuoką sudėti. Gali pasitaikyti, kad krepšiuokui nukritus, galime turėti didelę kiaušiniene.

Tie, kurie kreipiasi su prašymais, turėtų irgi turėti atsakomybės jausmą. Jeigu jie prašo ir numatyto projekto neatlieka, tai tuo pačiu jie užkerta kelią tiems, kuriems tie pinigai gal būtų daugiau reikalingi buvę. Visuomenė neturėtų susidaryti klaidingo įspūdžio, jeigu pinigai neatsiimti guli – tai jų per daug. Ne, jų nėra per daug, tik gal yra per daug projektų, kurie nėra nei būtini, nei reikalingi.

Iš viso yra klaidinga pažiūra į Fondą. Nežiūrint dažnų ir pakartotinių aiškinimų, atrodo, didelė dalis visuomenės nesupranta ir gal nenori suprasti Fondo paskirties. Yra ir tokių, kurie sąmoningai į Fondą pirštais rodo. Taip sakant, ir sausros ir potvynio atveju rodoma į Fondą. Paminėjus apie kitus fondus, tuojau atkertama. Išėitų, kad tie kiti fondai yra lyg „šventosios karvės“, kurių nei liesti, nei minėti nevalia. Labai gerai, kad Lietuvių Fondas yra populiarus, tik gal nėra gerai, kad nenorima jo paskirties

suprasti. Taip pat dažnai tenka girdėti nusiskundimus ir užmetimus, kad Fondas neužtenkamai arba ne tam pinigų paskyrė. Jau buvo daug sykų aiškinta, tad beveik net nepatogu vėl tą patį kartoti. O reikalas labai paprastas ir aiškus, būtent Fondas jokių pinigų neskirsto. Fondas yra tik pinigų telkėjas ir jų administratorius, bet ne skirstytojas. Fondas tik numato ir paskiria tų metų skirstymų sumą. Tuo ir pasibaigia tiesioginės Fondo pareigos, pinigai yra skirstomi Pello skirstymo komisijos, kurios tarpe yra net Fondui nepriklausančių. Atrodo, šis faktas daugeliui sunkiai suprantamas. O taip yra JAV Lietuvių Fondo įstatų paragraf. 35 taip nurodo: LF metiniam pelnui paskirstyti yra sudaroma LF Pello skirstymo komisija. Į LF Pello skirstymo komisiją tris narius skiria LF ir tris narius paskirti yra kviečiama JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. LF taryba turi teisę atmesti tuos Pello skirstymo komisijos nutarimus, kurie prieštarauja U.S. Internal Revenue Code par. 501. (c) (3) nuostatomis. Taigi aiškiai pasakyta, kad nei taryba, nei valdyba pelno skirstyti negali. Šiuos įstatus LF nariai yra gavę. Jeigu paskirtų bent pusvalandį laiko juos paskaityti, tai daug mažiau nereikalingo erzelio būtų.

Deja, yra labai daug tokių, kurie nėra LF nariai, tačiau pretenzijas reiškia. Čia vėl turėtų būti daromas skirtumas tarp „paramos prašytojų“ ir „pretenzijų reiškiųjų“. LF įstatuose parašyta: „... telkia lėšas ir gaunamomis pajamomis remia lietuvių švietimą, kultūrą, mokslą, skatina išlaikyti tautinius papročius ir kalbą, teikia stipendijas lietuvių kilmės jaunimui, ugdo tautinį susipratimą priaugančio jaunimo tarpe“.

Nėra pasakyta, kad prašantieji turėtų būti LF nariai, tik nurodoma, kuriems tikslams parama skiriama. Taip pat LF įstatai pasako, kad: „Metinis narių suvažiavimas yra vyriausias LF organas“. Norintieji Fondo įstatus keisti ar kitus pasiūlymus daryti turi teisę tai kelti suvažiavime pagal nustatytą tvarką. Žinoma, reikia sutikti su tuo faktu, kad viskas yra sprendžiama balsų dauguma. Yra tekę girdėti, kai pralaimėjusieji skundėsi demokratijos stoka, tai iš „galiorkos“ kažkas paaiškino, kad „ne demokratijos stoka, bet jūs stokojate balsu“. Nors Fondas labai demokratiškai, gal net li-

apsvarstyti. Sausdymo pratybos yra šaulių mėgiamos. Nutarta bent keletą kartų į metus šį sportą lavinti, nes ir sąlygos yra tam geros – erdvus laukas, kava ir saldumynams. Susirinkimams stalai ir maloni švairi aplinka. Klausimų bei sumanymų nėra šaulių mėgiamos. Nutarta bent keletą kartų į metus šį sportą lavinti, nes ir sąlygos yra tam geros – erdvus laukas, kava ir saldumynams. Susirinkimams stalai ir maloni švairi aplinka. Klausimų bei sumanymų nėra šaulių mėgiamos. Nutarta bent keletą kartų į metus šį sportą lavinti, nes ir sąlygos yra tam geros – erdvus laukas, kava ir saldumynams. Susirinkimams stalai ir maloni švairi aplinka.

Julia N.

A.ŠA. MARIJAI GRIGAITIENEI

Lietuvoje mirus, sūnų ALBINĄ su žmona SALOMĖJA, dukrą REGINĄ MINGELIENE su seima giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Strungienė
Milda ir Zenonas Vieraičiai

A.ŠA. Kapt. PRANUI ŽITKUI

mirus, jo žmoną JANINĄ, marčią HALINĄ ŽITKUIVIENE skausmo valandoje širdingai užjaučia

LDK Birutės Karių Šeimų Dr-ja

A.ŠA. JONUI PETRUŠAIČIUI

Londone mirus, liūdinčius brolių PETRĄ ir brolienę STASĘ, gimines ir draugus nuoširdžiai užjaučiame.

Karolis ir Elena Milkovaičiai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

APLINK MUS

x Inž. Vytautas Volertas, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, spalio 23-25 d. Washingtone įvykstančioje politinėje konferencijoje skaitys paskaitą „Išsvijęs gyvenimo prielaidos ir tikrovė“.

x Mindaugas Pleškys pristatys Vytautą Skuodį vakaronėje Jaunimo centro kavinėje spalio 30 d. Su vakarone prasidės „Ateities“ akademinis savaitgalis, kuris vyks Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose spalio 30 - lapkričio 1 d.

x Vyrai apsižvalgykit — kaip trys kumutės planuoja savo vyrų atsikratyti, praneš gail. sesuo Elena Peržinskienė Alvido pažmonyje Lietuvis so dyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Kun. Juozo Juozevičiaus kilnios mintys, su visais dalyviais maldos už gyvus ir mirusius ir palaiminimas. Gydymo atsakymai į sveikatos reikalų paklausimus. Kraujo spūdiu matavimas. Dabar įsigyta didžiausių išmieri televizijos ekrane video baletas. Alvido gerybėmis pasivaiznimas. Visi laukiami.

x Dr. Kastytis Jucas neseniai grįžo iš Ispanijos, kur Madride ir Barcelonoje dalyvavo gydytojų dermatologų ir plastinės operacijos specialistų konferencijoje.

x Jaunimo centro valdyba jau išsiuntinėjo laiškus ir laimėjimų bilietus. Laimingųjų bilietų traukimas bus gruodžio 6 d. pobūvio metu. Taip pat primename, kad yra dar daug nesuimokėjusių nario mokesčių už šiuos metus. Visuomenė prašoma atsilipti su auka pagal išgales.

x A. a. Leonardo Dargio vienerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos T. Jėzuitų koplyčioje šeštadienį, spalio 24 d., 9 val. ryto. Prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už velionio sielą.

Šeima (pr.)

x Už a.a. Elenos O. Šaulienės sielą, 1 m. mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus laikomos spalio 25 d., 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Visi gimines, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

Liūdinti šeima (pr.)

x 16-toji metinė Lietuvių fotografų paroda atidaroma š.m. spalio 23 d., penktadienį, 7:30 v. v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

(sk.)

x CHICAGOS LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ ŽUVAUTOJŲ KLUBAS, kviečia visus atsilankyti ir rengiamas rudeninę gegužinę. Kuri įvyks šiu metų spalio mėn. 25 dieną, sekmadienį, 12 val. Šaulių salėje, 2417 W. 43 gatvė. Šokiams gros Evaldo Knoll orkestras. Bus karšti šalti užkandžiai. Veiks baras ir loterija.

Kviečia klubo valdyba (sk.)

ARAS
Dengiami ir taisome visų rūšių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. v.
Tel. 434-9653

x Nuo ateinančio sekmadienio, spalio 25 d., yra jau žiemos laikas — laikrodžius reikia pasukti valanda atgal. Sekmadienį pamaldos bažnyčioje, eismas ir parduotuvės veiks pagal pasuktą laikrodį.

x Lietuvių istorijos draugijos susirinkimas šaukiamas spalio 28 d., trečiadienį, 4:30 val. p.p. „Seklyčios“ raštineje. Bus J. Dainausko paskaita tema: „Jogaila Lietuvos ir Lenkijos valdovas“. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Jaunimo kūrybos premijos bus įteikiamos „Ateities“ žurnalo vakare šeštadienį, spalio 31 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vakaras įvyksta Ateities akademinio savaitgalio metu. Meninė vakaro programa atlieka Toronto trio „Serena“.

x Cicero „Ateities“ sambūrio valdyba, kurią sudaro dr. P. Kisielius, Aldona Prapuolenytė, Eleonora Radvilienė, Valė Norkienė, Marytė Kuprienė, Kostas Dočkus ir Alfa Lauraitis, rūpinasi, kad pavyktų pietūs, kurie bus lapkričio 8 d. po 11 val. Mišijų Ateitininkų namuose. Ateitininkų namai labai reikalingi finansinės paramos, todėl pietų rengėjai visą pelną skiria namams parenti.

x Dr. E. Vižinas spalio 21 d., trečiadienį, Seklyčioje skaitys paskaitą apie sveikata. Paskaitos pradžia bus 4 val. p.p.

x „Draugo“ spalio 21 d. laidoje pu nuotrauka padėta parastė, kad ir „Juodojo kaspinio“ demonstracija prie Washingtono paminklo Chicago, o turėjo būti: Baltimorės lietuvių muziejus kryžiai, rodomi Washington, D. C. Už klaidą atsiprašome.

x Pavergtųjų tautų komiteto posėdis yra kviečiamas spalio 22 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Latvių namuose, 4146 N. Elston Ave. Komitetui šiais metais vadovauja K. Oksas.

x Privačiai parduodamas 2-jų mieg. „condominium“. Geram stovų, geroje vietoje. Netoli krautuvio, banko ir gero susisiekimo. 2 maš. garažas. Skambint nuo 6 v. v. iki 8 v. v. tel. 425-9324.

(sk.)

x Marcelės Rudaitienės sukurta krikščioniškas paveikslas bei stovylos padarytas iš krikščionių bus galima apžiūrėti spalio 23-25 dienomis Jaunimo centro mažojoje salėje. Lankymo valandos yra — penktad. 6 v. v. - 9 v. v., šeštad. 9 v. r. - 2 v. p.p. ir 6 v. v. - 9 v. v., sekmad. 9 v. r. - 3 v. p.p. Šią parodą globoja korp. Giedra.

(sk.)

x 1988 m. vasario 17 d. ŠLUTŲ radijo programa ruošia 2 savaičių ekskursiją į Meksiką, kur bus aplankyta Mexico City, Taxco ir Acapulco. Del inform. kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787.

(sk.)

x Pas Norman Bursteiną, vienintelį lietuvių kailininką, galite gauti puikiausius moteriškus kailius, 679 No. Michigan Ave., 2-tras aukštas (įėjimas iš Huron St.), Chicago, Ill. 60611. Tel. 263-5826.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)



Balfo direktoriai ir centro valdybos nariai savo suvažiavime spalio 3 d. Putname, Conn. Iš kairės: Birutė Jasaitienė, Vladas Pažiūra, Ona Jokubaitienė, Kostas Čepaitis, Irena Kriauciūnienė, pirm. Maria Rudienė, dr. Juozas Kriauciūnas, Faustina Mackevičienė, dr. Alfonsas Stankaitis ir dr. Pranas Budininkas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Balfas yra viena iš keturių pagrindinių lietuvių organizacijų JAV-bėse. Balfo tikslas yra padėti bet kur pasaulyje vargan patekusiems lietuviams. Balfo tvarko direktorių taryba, o visus darbus atlieka jų rinktinė valdyba. Kas treji metai vyksta Balfo seimas, kurio metu yra renkami 32 direktoriai. Viena kartą metuose Balfo direktoriai

x Patikslinimas. Skelbime „Draugo“ spalio 20 d. laidoje 6 psl. parašyta, kad Aldona Stempuzienė su Emilijos Sakadolskienės kanklių palyda dainuot džiūksas (ne džiūksas, kaip ten parašyta) ir audimo dainas Chicago lietuvių tautodailės instituto parodos atidaryme spalio 25 d. 2 val. p.p. Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje.

x Lietuvių fondui užbaigti 4-tą milijoną vajuos proga aukoję: 600 dol. dr. Bronius ir Polė Andrašūnaitė, 500 dol. Vincas Greblūnas, po 200 dol. Kestutis Pliškonis, Ona Navasaitienė, po 100 dol. Amelija Balašienė, Alicija Brazaitienė, dr. Danutė Harmon, Eugenija Kezienė, Edvardas Klimas. Lietuvių Fondas visiems nuosirdžiai dėkoja. Prasoje aukas siųsti ir si-dabrinio jubiliejaus pokylinui bilietus įsigyti LF būstinėje — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

x Operos tradicinis balius įvyksta lapkričio 7 d. Balzoko muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd. Balius rengiamas tam, kad Lietuvių Opera galėtų tęsti kultūrinę ir meninę veiklą. Todėl prašome visus kaip galint, gausiau dalyvauti naujoje ir puošnioje vietoje. Prašome status užsakyti Operos vice-pirm. Vaclovo Momkaus telefonu 925-6193. Paskambinus jam, bus suteiktos visos informacijos. Tą patį vakarą bus ir laimingųjų bilietų traukimas. Todėl prašome jau dabar, kurie dar negražino tų bilietų šakneles, atsiųsti jas Operos adresu. Visiems jau gražiniams Opera nuosirdžiai dėkoja. Operos baliaus meninę dalį atliks Operos moterų oktetas, kurioms akompanuos Robertas Mockus. Prieš Balzoko muziejų, kitoje gatvės pusėje, yra Republic bankas. S. Balzekas yra iš banko vadovybės gavęs leidimą, kad jų aikštėse bus galima pastatyti mašinas. Taip pat ir už paties muziejaus rūmų yra kita aikštė, kurioje galima statyti mašinas.

(sk.)

Suvažiavimą žodžiu sveikino globėjai dr. J. Kriauciūnas, dr. Č. Masaitis, seselė Paulė ir Balfo valdybos pirmininkė ir reikalų vedėja Marija Rudienė. Invokaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Petraitis. Mirusiųjų Balfo narių pagerbimą pravedė kun. Antanas Baltrašūnas. Suvažiavimui pirmininkavo direktorių tarybos pirmininkas Vladas Pažiūra, o sekretoriavo generalinė sekretorė Ona Jokubaitienė. Pranešimą apie Balfo veiklą padarė direktorių tarybos pirmininkas V. Pažiūra.

Platų ir išsamų Balfo valdybos darbų pranešimą padarė valdybos pirmininkė, reikalų vedėja Maria Rudienė. Ji praeitą vasarą lankė Punsko lietuvius. Savo pranešime papasakojo iš Punsko, palietė Balfo pagalbos reikalingumą ten gyvenantiems lietuviams.

Trumpus įvairių darbų pranešimus padarė vicepirmininkai I. Kriauciūnienė ir dr. P. Budininkas. Centro valdybos išdinininkas K. Čepaitis Balfo

darbus įremimo į doleri, pateikdamas smulkia išlaidų ir pajamų apyskaitą. Už geležinės uždangos, Suvalkų trikampyje, Lenkijoje ir kituose pasaulio kraštuose mūsų tautiečių šalpai išleista per 8 mėn. nuo 1987 m. sausio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. daugiau kaip 94,000 dol. Vasario 16 gimnazijai Balfas kas mėnesį aukoja po 300 dol. „duonai“.

Direktorių tarybos pirmininkas A. Pažiūra, norėdamas pagyventi Balfo veiklą, ir šalpos darbą įtraukia jaunimą, pasižadėjo kasmet skirti 1000 dol. stipendiją jaunuoliui, kuris daugiausia pasižymės Balfo veikloje. Buvo diskutuojama šalpos būdai bei tam reikalui lėšų telkimas.

Šiame suvažiavime, kaip svečiai dalyvavo Vytautas, Irena ir Daiva Skuodžiai. Skuodžiai Balfo direktoriams ir svečiams pasakojo apie savo ir kitų lietuvių gyvenimą Lietuvoje, Sibire, kurie persekiojami ir atvykimą į Ameriką.

Direktorių suvažiavime svečiai dalyvavo apylinkės lietuvių, o iš Worcesterio buvo atvažiuoti viena iš Balfo steigėjų ir ilgametė Balfo darbuotoja Julija Mack.

Šeštadienio vakare Balfo direktoriai vakarienes metu turėjo progos susitikti ir pabendrauti su apylinkių lietuviams. Sekmadienį po Mišijų Alkos muziejuje iškilmingai kun. A. Petraitis pašventino Balfo kambarį. Lėšas Balfo kambario įrengimui paskyrė a.a. A. Kareiva.

Nors sekmadienio rytą labai lijo, tačiau tas direktoriams nesutrukdė aplankyti kun. S. Ylous mokyklėje pastatytą Min-

daugo pilį ir Matulaičio slaugymo namus. Sekmadienio popietėje dr. Č. Masaitis Balfo direktorius, kurie dar nebuvo išvykę į namus, pasikvietė į savo gražią, ant ežero kranto sodybą, pavadintą „Duba“.

Šiuose gražuose ir turtinguose namuose Balfo direktoriai ir apylinkės lietuvių iki vėlyvo vakaro vaišingo šeiminko globjami dalinosi išpūdziais ir diskutavo Balfo šalpos reikalus. Sužinojus, kad šeiminkas dr. Č. Masaitis ir Irena Skuodienė švenčia gyvenimo sukaktis, buvo visų pasveikinti, sugiedant jiems ilgiausių, sveikiaučių ir laimingiausių metų.

Sekmadienio vakare ir pirmadienio ryte visi skirstėsi namo. Balfo direktoriai yra dėkingi šio suvažiavimo organizatoriams ir šeiminkams dr. J. Kriauciūnui, dr. Č. Masaičiui ir Nekalto Prasadėjimo seserims už gražų ir rūpestingą priėmimą ir gerai organizuotą suvažiavimą.

Birutė Jasaitienė

vienu sūnaus dėka mums čia dovanojama pavyzdį jėgos ir optimizmo“. Dailininkas gerai pažįsta ir išjaučia ir į lietuvių poeziją, savo grafika interpretuodamas visą eilę mūsų poetų. Jo vėlyviausias toks darbas, livre d'artiste arba menininko knyga tai **Antroji lietuviška siuita**. Joje grafikos lakštai, lyg spalvingomis Kūčių paplotėlėmis, dailininkas deklamuoja Bradūną, donelaičiaiškai besikalbantį su būrais, suklupusiais prie kryžių ir bažnyčių. Artimas jis mums ir savo tapyboje, kur iš jo sielrankšluosčių kalba ir mus mūsų pačių lietuviška siela.

Nespėję atsilankyti į dail. Gailiaus parodą Balzoko muziejuje, arba norintieji dar kartą pamatyti jo darbus, turėtų neapleisti progos ateinantį sekmadienį, pamatyti šią neeilinę parodą, susipažinti su dailininku ir įsigyti jo darbų.

MZT

DAIL. PRANO GAILIAUS PARODA ATEITININKŲ NAMUOSE

Ateinantį sekmadienį, spalio 25 d., Ateitininkų namuose tuoj po 11 val. Mišijų bus atidaryta dailininko Prano Gailiaus grafikos ir tapybos darbų paroda.

Dailininkas studijavo tapybą pas garsų prancūzų menininką Ferdinand Leger ir litografiją l'Ecole Nationale des Beaux-Arts de Paris. Paryžiuje dailiai išleistoje brošiūroje yra išvardyti visi jo svarbiausios tapybos, akvarelių, grafikos ir skulptūros darbai. Pažymėta ir dailininko ne tik lietuviška, bet ir žemaitiška kilmė — jis mažeikietis.

Savo darbus dailininkas pasirašo tik vardu — Pranas. Nuo 1951 m. jis kasmet pasirodo įvairiose Paryžiaus parodose ir yra palankiai įvertinamas Paryžiaus spaudoje. Taip pat jis buvo teigiamai komentuojamas Vokietijoje po ten suruoštų parodų. 1963 m. Gailiaus grafika pateko į metinę rinktinę darbų parodą Bibliotheque Nationale Paryžiuje.

Dailininkas ne pirmą kartą lankosi ir JAV bei Kanadoje. Šiometinė paroda vykusi Balzoko muziejuje taip pat buvo kritiškai šilčiau priimta ir jų recenzijos turėtų greitai pasirodyti spaudoje. Prancūzų kultūros centre, Alliance Francaise du Chicago, 810 No. Dearborn, paroda tęsis iki spalio 26 d.

1980 m. dailininkas susilaukė dėmesio Paryžiuje išleista G. Willeneto eileraščių knyga **D'un bel Orient**, kuri išties išraižyta Gailiaus grafika. Lietuvių enciklopedija cituoja ta proga Bibliotheque Nationale biuletenyje rašiusią kritikę de Lussy: „Knygos tekstas ir vaizduotė sudaro tobulą vienybę... Raidės igauja figūrų reikšmę... Didinga ir talentinga Lietuva

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

TALENTINGAS LIETUVIS

Viktoras Žemaitaitis yra jaudes savo etniškumą į savo kasdieninio gyvenimo audinį, rašo jo įstaigos žiniaraštis. Viktoras, civilinės transportacijos inžinierius HNTB-Chicago bendrovėje, praeitą žiemą sužinojo apie brolio vestuvių planus. Atradimas buvo planuojamas tradiciniai lietuviškos. Viktoras nusprendė jauniems parūpinti tradicinius lietuviškus tautinius rūbus, apsiimdams juos nuauti kaip vestuvinę dovaną.

Norėdamas išmokyti seno audimo meno, jis susipažino su Kaziu Bartasiūnu, 96-ųjų metų amžiaus veteranu lietuviu audėju, gyvenančiu Chicagoje. Iš jo Viktoras išmoko daugelį šio meno subtilumų bei rafinavimo. Pirmieji jo projektai buvo dekoratyviniai, sienose kabinaimi audiniai.

Būdamas inžinierium, Viktoras netrukus ypatingai susidomėjo komplikuoju didžiųjų audimo mašinų mechanizmu, kurių pagalba jis vestuvinius rūbus turės išausti. Po kiek laiko, jis net pritaikė HNTB bendrovėje įgytą inžinieriaus patyrimą, toms audimo mašinoms pritaikydams kelis patobulinimus, kurie audimą pagreitino bei darbo tempą išlygino.

Tie vestuviniai rūbai buvo tokie sudėtingi, kad Viktorui truko daugiau kaip 1,000 valandų juos užbaigti, praleidžiant kartais net dvidešimt penkis valandas savo laisvalaikio per savaitę prie stakių.

Po vestuvių Viktorą užplūdo Chicago lietuvių prašymais jiems išausti tautinius rūbus. Vieną jo rankų darbą dėvėjo 11-kos metų mergaitė, kuri priėmė pirmą Šv. Komuniją iš popiežiaus Jono Pauliaus II birželio mėnesį Vatikane.

Viktoras investavo į naujas stakles, kurios pagreitino produkciją. Ilgainiui jis norėtų nusipirkti kompiuterį, kuris jam padėtų raštų detalių išpildyme.

Suradęs „savo šaknis“, Viktoras didžiuojasi galėdamas prisidėti prie savo protėvių kultūros išlaikymo.

PAPIGINTOS PASKOLOS

Illinois butų valdyba sutvarkė, kad daugiau kaip 500 šeimų, norinčių įsigyti namus Chicagoje, galės gauti paskolas su 9.75%. Lėšų tam bus sudaryta parduodant 50 mil. dolerių vertės bonų, kurie atleistų nuo valstybinių mokesčių.

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.



Toronto „Serena“ dainuos „Ateities“ žurnalo vakare pirmą kartą Chicago Jaunimo centre. Iš kairės: Edis Norkus, Ramūnas Underys ir Vaidotas Vaičiūnas.